

3/1358

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14 } చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జూలై నెల 6-వ తేది మంగళవారము } No. 82
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామనందనపుర జ్యేష్ఠమాన బహుళ ద్వాదశి ౧౨. } సంచిక ౮౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల తాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు తారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
జెఱుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

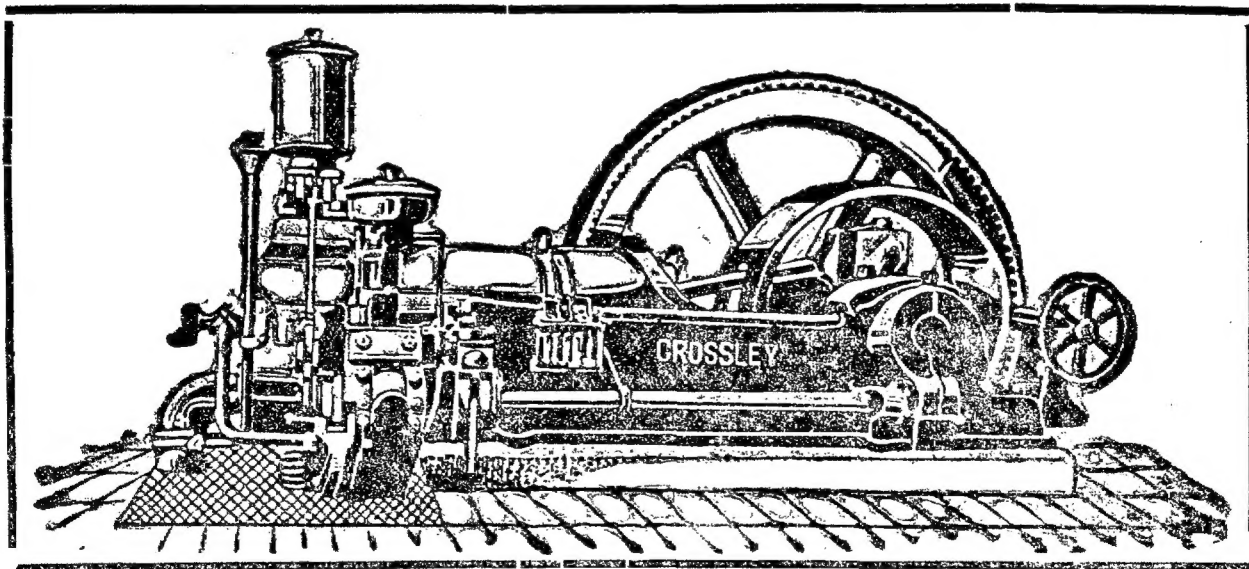
చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

క్రాస్సిగాను అండ్ ఆయిలు ఎంజినుల

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యముగలది.

మిక్కిల శ్రేష్ఠ
మైనరకము ఇం
టర్నల్ కంబస్టె
న్ ఎంజినులు త
యారు చేయుట
యందు 50 సంవ
త్సరముల అను
భవము గలదు.

నూతన ఎంజిన్
రింగు శాస్త్రము
నందు తెలుపబడి
న ప్రకారము సరి
యైన ప్రైము
మూవరు మొన
లగు వాటి తొ
గలదు.

అనుభవము జాస్తిగానుండనవసరములేదు. మిక్కిలి సరసమైననూ నెనుపోయ్యికి ఉపయోగించ వచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యముగలది.

ఎంజినిర్లు, రైసుమిల్లు స్వంతదారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు వ్రాయుకోరెదము.

క్రాస్సిబ్రదర్సు, (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

Crossley Bros, (Limited) 14, Broadway, Madras.

“ట్రీ హౌస్” ను ప్రదర్శించారు. 16 ఉప
కథలు లేక 82 భాగములు
గలవి. అనేక ఇతర ఫిల్ములకుడ ప్రదర్శించబడును.
వచ్చుచున్నది హిందూజేత్ర గొప్పకళ వచ్చుచున్నది

తగ్గింపు ధరలు

శ్రీ కృష్ణ శాలువలు

40 నలువది సంవత్సరములనుండి హిందూదేశములో నెం 322 తో తయారు కాబడుచున్నవి.

శ్రీ కృష్ణ శాలువులు-ఈ రకములలో యితరులచే తయారు కాబడుచున్న శాలువలు కంటే చాలావరకు ప్రత్యేకము.

అనేకులు ఈ నెంబరును చూచి, ఈమాస్తరే తయారుచేయించుచున్నారు. గనుక జాగ్రత్తగా శ్రీకృష్ణ శాలువలు కొనుగారు ధారివాల్ వర్తకపు గుర్తునున్న క్రిందిమాస్తరు శ్రీకృష్ణ శాలువల వర్తకపు గుర్తునున్న గమనింపవలెను.

చిరకాలము ప్రపయోగపడునట్టి కంబళి సరుకులు

దిన్యా ఎగర్టన్ వుల్వెయిన్ కంపెనీ

(లిమిటెడ్ ఇండియా కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ వారి బ్రాంచి)

ధారివాల్ పంజాబు

ప్రస్తుతము ఒక్కదానిని మాదిరికి తెప్పించుచున్నాము. మారు ఈ కంపెనీ 82 వ డిపార్టుమెంటుకు వ్రాసిన యెడల ప్యాకింగు పాస్తుఖర్చులకు వేరుచార్జీ లేమియు తగలనేరవు.

ఈ క్రింది మాదిరిలు దొరకుచున్నవి.

శ్రీకృష్ణ శాలువులు

నెం 322	106" X 48"	5 12 0
" 322	100" X 48"	5 9 0
" 322	96" X 45"	5 0 0
" 322	72" X 45"	4 4 0
ధారివాల్ శాలువులకూడా యీక్రింది మాదిరిలలో తయారు చేయవచ్చు.		
నెం 8	108" X 54"	7 8 0
" 8	100" X 54"	7 0 0
" 808	106" X 48"	5 11 0
" 808	100" X 48"	5 6 0
" 818	100" X 48"	4 8 0
" 817	100" X 48"	5 8 0
" 818	100" X 48"	6 8 0
" 826	106" X 50"	6 4 0
" 860 మేటురకం	108" X 50"	12 12 0
" 880 "	106" X 48"	12 0 0

మావద్దప్రస్తుత పాస్టెలు, ట్యేడ్లు, కెర్టెలు, బ్యాండ్లు, ప్రయాణీకుల రద్దులు, బనేయ్ లు వగైరాలు 80 0 క్రొత్తమాదిరిలకున్నా ధరలు విశేషముగా తగ్గించివున్నాము.

మాదిరిలకు నేడే వ్రాయుడు.

ఈ శేలిని నెం 322 శ్రీ కృష్ణశాలువులు కన్నీటికిని నేయబడినవి. ఈ శేలిలే మిగుల సరియైన సరుకు తీసికొని వందులకు గ్యారంటీ.

ఈ క్రింది రంగులలో దొరకును:-

నలుపు, నేపీల్లూ, రాయల్ బ్లూ, పర్సెల్ గ్రీన్ బ్లూ, బొంబాయి గ్రీన్, ఆకుపచ్చ, పసుపు, ఆరెంజి, డీప్ ఆరెంజి, ప్లూరెట్, రూబీ, మరూన్, బామరల్ గ్రీన్, రోజ్, స్టేట్, కింగ్, రోడ్డుగోల్డ్, లయిట్ ఆవిర్, బ్రౌన్, డార్క్ బ్లూ.

ఈ శ్రీ కృష్ణ శాలువులకు యీక్రింది చూరి లతో చిత్రపు పనులు గూడ కావలసినవారికి చేసి పంపుదుము.

మరిది ఎ.	ఆర్ట్ లెన్జ్ యార్డ్	1 7 0
" బి.	" "	1 5 0
" సి.	" "	0 14 0
" డి.	" "	0 9 0

ఈ చిత్రములు అనేకమైన రంగులతో గలదు.

ఈ క్రిందిధారివాల్ ఏజెంట్లచే స్టాకు చేయబడి విక్రయింపబడుచున్నవి.

అమృతసగం	మెసర్సు ప్యారాసింగ్ అండు సన్స్ బజారు సబ్సియర్	దేవారాడక్	మెసర్సు మాధనరామ్ అండు సన్స్.
ఆగ్రా	" అక్బూదాన్ మూల్ ఛెంబ్, జోహ్రిబజారు	ఫోజ్ ఫూర్	" కన్యాలాల్ అండు సన్స్ బ్యాంకర్లు.
అలహాబాదు	" మహ్మోద్ కంపెనీ వి 68-4 రాజ్ నుండి.	ఫూర్ ఫూర్	" హరిప్రసాద్ రామ్ కిషక్, పురుబజార్.
బాలాగట్	మిస్టర్ ఇ. బి. మి హాటియా-మర్చెంటియా లెట్రెస్.	జయపూర్ సిటీ	" సతీదేవవారిక్ అండు కో.
భగల్పూరు	ది యం. ఆర్. మార్కెట్ స్టోర్స్.	కరాచీ	" బాజ్ దాన్ తులసీదాస్ అండు కో మ్యూక్ థాట్.
బొంబాయి	మెసర్సు బిసర్ దాస్ (ఇండియా) లిమిటెడ్ 20 భ్యాంకి		
	విధి పోర్టు		
కలకత్తా	" మెతీలాల్ రాంబీదాస్ 197 హోస్టల్ రోడ్డు.	లక్నో	" ది జేసీన్యాపార్ 441 అమివాబాద్ రోడ్డు
కన్పూరు	మిస్టర్ కె.వి. నారాయణ్, మేనేజరు వచారే కే.యెస్.	లూథియానా	" మన్యారామ్ బెహర్ సిదాస్.
	అండు సన్స్.	లయల్ పూర్	" రత్నమర్ రత్ యారాం, హక్రైల్వే స్ట్రీట్.
ధర్మంగా	మెసర్సు శివప్రసాద్ బానకిదాస్, బారాబజారు.	మిరట్ సిటీ	" బాల్ ముకుంద్ ధనవత్ రాయ్, 168 బజార్
దాక్ బింగ్	మిస్టర్ యం. కా.తే.		
ఢిల్లీ	మెసర్సు కన్యాలాల్ అండు సన్స్, ఎగర్టన్ రోడ్డు.	ముజఫర్ పూర్	" మజ్లూల్ బ్రిజ్ మోహన్.
		సికార్ పూర్	" భజ్ దాన్ తులసీదాస్ కంపెనీ, బాజారు గేటు

మా ఏజెంట్లు సంపూర్ణమైన మాదిరిలతో మీవద్దకువచ్చి ఆర్డర్లు వ్రాయించిపంపగలరు. వారి కొక్క టవల్ కార్డు పంపండి.

లాహోరు, జూలై 5:— పంజాబు గవర్నరుగారు సి
క్కును జూలై 14 వ తేదీన విడుదలచేరు. రూక్మిణి పిస్సాన, శై
లబలను జూలై రావల్పిండి 17 వ తేదీ ఉదయమున చేరి మూ
రూహ్ జులక్కుడునుదురు. పంజాబు గవర్నరుగారు జవర్నాలు
కార్గరు, నేల్కూటు ద్వారా తిసి సిన్లు 21 వ తేదీకి చెర
రు (అ.ప్రె.)

ఆసాము భవిష్యత్తు సిల్లాటు మార్పు

భారతమంత్రి నిర్ణయమును ఆసాంగవర్నరు
స మ ర్థిం చు ట

స్టాచ్యూటరీ కమిషను వచ్చువరకు సంస్కరణముల
చక్కగ బనిజేయగోరుట

షిల్లాంగు, జూలై 5 :—ఆసాంకాపనసభ జూలై సమావేశమును గవర్నరు పర్ జానుకెర్ గారు ప్రారంభముజేయుచు రాష్ట్రముయొక్క భవిష్యత్తునుగూర్చి విమర్శించుచు సిల్లాటుమార్పుజేయుటనుగూర్చి భారతమంత్రి భారతసంస్కరణములగూర్చి విచారణమొకటి నియమింపబడు స్టాచ్యూటరీ కమిషను వచ్చువరకును ఆగవలెనని గావించిన నిర్ణయము చాలయుక్తమైనదనినూచించిరి. ఆకమిషను ఈ రాష్ట్రమునందు ప్రస్తుతప్రభుత్వవిధాన మెటుల పనిజేయుచున్నదియు పరిశీలించి అవచారణసమయమున రాష్ట్రమునందున్న బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము నెంతవరకు సంస్కరింపవచ్చునో విస్తరింపవచ్చునో పంతులీశ్వరులవచ్చునో సార్వభౌమనకు నివేదించవలసి యుండును. ఆసాములో బాధ్యతాయుతప్రభుత్వ మెంతవరకు విజయము గాంచెనను విషయమై విచారణకు వచ్చునెడల ప్రభువుగారు తమకేమియు భయములేదని చెప్పిరి. స్టాచ్యూటరీకమిషను వచ్చుటకు మిగిలియున్న యాకొద్దినంతసర్దుకొనుటలోను ప్రభుత్వవిధానమును చక్కగా పనిజేయుటయే ఆసాము భవిష్యత్తునకు మంచిది. అట్లుగాక ప్రభుత్వవిధానమునంతను గురగురలాడించుచుండునెడల ఆనచ్చినకమిషనుకే యావిషయమై యేమిచేయుటకును తోచుండును. అందుచేత యావిషయమును స్టాచ్యూటరీకమిషనుకు పదిలిజేయునిర్ణయము చాలయుక్తమైనదనియు భక్తితో దానిని తిరస్కరింపవలసి నదనియు ఆయన దలం చెను. గతరెండువత్సరములనుండియును సిల్లాటు భవిష్యత్తును గూర్చిన చర్చలవలన ఆసాం అభివృద్ధి చాల మందగించెను. అవిషయమై అనిశ్చయమేర్పడుటవలన ఆర్థిక, కాపక, పరిపాలక సమస్యలేవి వచ్చినను క్లిష్టత్యము మరింత హెచ్చయ్యెను. ఇకమీద గవర్నరుగారు రద్దోగమున నున్నంతకాలమును అనిశ్చయమును వీడి సిల్లాటు 30 యేండ్లనుండి వలెనే యిప్పుడు గూడ ఆసాములోని భాగముగనే దలంచి పనిజేసెదమని చెప్పిరి. ఇట్లు జేయుటవలన ముఖ్యముగా సిల్లాటుకును, రాష్ట్రమున కంతకును గూడ ముఖ్యముగ చాల మంచిదని ఆయన నమ్మకము. (అ. ప్రె.)

పూనాలో సహకారదినము

పూనా, జూలై 5 :—క్రిందట కనిపించునట్లు పూనాలో యన్. సి. కేల్కారుగారి అధ్యక్షతక్రింద సార్వజనిక సభామండరమున సహకారదిన మాచరింపబడెను. జిల్లాయందును నగరపంచును ప్రముఖులైన సహకారులు సభకువచ్చియుండిరి.

సహకారోద్యమము నింకను వ్యాపించునట్లు చేయవలెనని జి. కె. జియోధర్, యన్. ఆర్. భగవత్, రిస్ట్రాగారు తార్కికము తర్కండ్లగా రుపన్యసించిరి. (అ. ప్రె.)

ఏలూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 326/1925

వాది: కొండూరు భామయ్య

And

ప్రతివాది: దామెర వెంటకృష్ణరావుగారు తెలియపర్చి యేమనగా.

వాదికేర ప్రతివాది వ్రాసిన 28-4-22 లేడింగప్రాంకరినోటు బాకీగాను ప్రతివాదిపయ్య ఏలూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో దావాచేయబడి ప్రతివాదికి యెన్నిసార్లు సమనులు చేయించినను ప్రతివాది దావాసంగతి తెలియించిందిన్ని సమనులు పుచ్చుకొనక తప్పించుకొనుచున్నందున ప్రతివాదికి తిరిగి సమను చేయించుటకున్నా వార్తాపత్రికలో ప్రచురణచేయించుటకున్నా కోర్టువాదు పుత్రర్యయిస్తు యీదావాను 26-7-26 లేడి వాయిదాచేసారు. కనుక సదరు వాయిదాకు ప్రతివాది హాజరు అయితినకు గల అక్షేపణలు తెలియపర్చుకొనలేను. లేనియెడల ప్రతివాదిపరోక్షముందు సదరు వాయిదాకోల్పో విచారణ జరుగును.

ఏలూరు }
1-7-36 }

టి పానకాలరావు
వక్తలు.

ది మదరాసు అండు సదరన్ మర

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేట్)

నో టీ

తిరువళ్ళూరులో గొప్ప ఆని అవ

9-7-26 నుండి 11-7

పై ఉత్సవమునకు పో నుద్దేశించిన ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థం 8-7-26, 9-7-26, 10-7-26 తేదీలందు ప్రత్యేక పుబ్లిక్ షాపులును దిగువ తెలుపబడిన కాలపరిమితి ప్రకారము బేసిక్ ట్రిక్లి, పెరంబూరు, పెరంబూరు, బేసిక్ ట్రిక్లి స్టేషనులవద్ద ఆగును.

మద్రాసు నుండి

గురువారము 8-7-26

గం.ని.

మద్రాసునుండి బయలుదేరుట	సాయంత్రము	4-0	మద్రాసు
బేసిక్ ట్రిక్లి చేరుట	...	4-8	బేసిక్
బేసిక్ ట్రిక్లి నుండి బయలుదేరుట	...	4-10	బేసిక్
పెరంబూరు చేరుట	...	4-16	పెరంబూరు
పెరంబూరు నుండి బయలుదేరుట	...	4-18	పెరంబూరు
తిరువళ్ళూరు చేరుట	...	4-50	తిరువళ్ళూరు

తిరువళ్ళూరు నుండి

గురువారము 9-7-26

గం.ని.

తిరువళ్ళూరునుండి బయలుదేరుట	సాయంత్రము	4-50	తిరువళ్ళూరు
విల్లివాకము చేరుట	...	5-26	విల్లివాకము
విల్లివాకమునుండి బయలుదేరుట	...	5-28	విల్లివాకము
పెరంబూరు చేరుట	...	5-33	పెరంబూరు
పెరంబూరు నుండి బయలుదేరుట	...	5-35	పెరంబూరు
బేసిక్ ట్రిక్లి చేరుట	...	5-41	బేసిక్
బేసిక్ ట్రిక్లి నుండి బయలుదేరుట	...	5-44	బేసిక్
మద్రాసు చేరుట	...	5-50	మద్రాసు

మామూలుగా పోవు బండ్లయందు ప్రయాణీకుల గుంపు ఆశీకముగ టిల్లూరునుండి వచ్చువారు సదరు బండ్లలో పోక ప్రత్యేక పు బండ్లలో ప్రయాణముగా పోవుబండ్లు:—నులభముగా అంద

దినము పోవుబండ్ల కాలపరిమితి ఈ దిగువ తెలుపబడును.

మదరాసు నుండి తిరువళ్ళూరికి

గం.ని.

మదరాసునుండి బయలుదేరుట	ఉదయం 6-20	తిరువళ్ళూరు చేరుట	ఉదయం 7-46	తిరువళ్ళూరు బయలుదేరుట
...	6-45	...	7-56	...
...	7-15	...	8-7	...
...	8-50	...	10-8	...
...	మధ్యాహ్నం 12-55	...	మధ్యాహ్నం 2-19	...
...	సాయంత్రం 4-45	...	సాయంత్రం 6-20	...
...	5-45	...	6-54	...
...	6-0	...	రాత్రి 7-5	...
...	6-35	...	7-9	...
...	రాత్రి 8-8	...	9-21	...
...	9-30	...	10-42	...

రానుపోను టీక్కెట్టు (రి

(ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థమై మాడవతరగతి రిటరన్ టిక్కెట్టు ఈ

జి. టి. ఎమ్. ఆఫీసు,

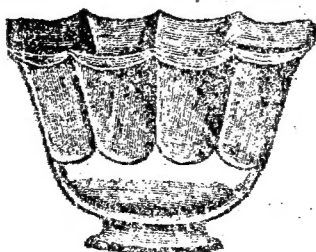
పార్కు-రౌను, మద్రాసు.

25-6-1926

వర్తకులకు టిక్కెట్టు సదుపాయ

వర్తకశిఫోములకు } సీమెంటికి గారంటి నికె
అమూల్యమైన తరుణము } శివరాత్రి భర

8 నుండి 8 తులనాల యెత్తువరకు 8 పైజాలందు పేలాగి స్పె.

బలిపోను నెం. 2802

దిగువ తెలుపబడిన గృహప్రకారము య

వారము లోపుగా పరభరా చేయబడ

1 గిన్నె మొదలు 3 వరకు

6 " 12 "

3 డబ్బెలు ఒకేసారి తీసిన

6 " " "

12 " " " (1 నో

ఉమ్మడి రామయ్య

రింజిలినము "ఉమ్మడియా" నగలప

పంజాబు శాసనసభ

ముఖ్యమంత్రి రక్షణవిల్లుపై చర్చ

సి.హెచ్. జూలై 5:—నేడు పంజాబు శాసనసభయందు చర్చ చాలా అల్పముగ నుండెను. ముఖ్యమంత్రి రక్షణవిల్లుపై సభ రణల నుపపాదించి అంగీకరింపవలెనని ప్రతిపక్షవర్గమువారు పోట్లాడిరి. ఏడుదివిజనదాకానచ్చెను అందు ఆరింటిలో ప్రతిపక్షవర్గమోడినయెను. వోటింగులో 20 మంది అనుకూలముగను 40 మంది ప్రతిపక్షముగనుండిరి. 7 వ దివిజనులో ప్రతిపక్షమువారే గెల్చిరి. 26 మంది అనుకూలముగను 19 మంది ప్రతిపక్షముగనుండిరి. ఈసారి ప్రభుత్వసభ్యులు తలపనుగ నుండిరి.

నేడు యీవిల్లునిబంధనలు వర్తింపకుండ మినహాయింపులనుగూర్చి చర్చజరిగెను. సహకారసంఘములను మినహాయింపు జేయగూడదనియు, యీవిల్లుక్రింది కేసులను రివిన్యూకోర్టులు విచారింపరాదనియు, వర్తకదారునితో బాటు ఉత్పత్తిదారునకు కంట్రాక్టు రు నకు గూడ మినహాయింపునిచ్చి యోజివారికిగాని మినహాయింపునిచ్చుటకు ప్రభుత్వమునకు అధికారములేకుండ జేయవలెనని తెచ్చినసవరణలన్నియు త్రోసివేయబడెను. ఇకను అంగీకరించిన సవరణలలో ప్రభుత్వమునకు యెవరికైన ఈవిల్లును వర్తింపకుండ మినహాయింపు నిచ్చునధికార మొసంగుచున, బ్యాంకు సంఘము, కలెక్షనీలు వర్తకములకై ఇచ్చుముఖములు మినహాయింపు జేయవలెనను నిబంధన తొలగించుచునుండెను.

సర్దార్ జోడుసింగుగారు ఒక సవరణనుచెప్పి భూస్వామి లెక్కకుగాని, భాగస్వామిగాని ఋణమునిచ్చునెడలదానికి మినహాయింపుండరాదని తలపగానది త్రోసివేయబడెను. కానిలా లాదివాన్ ఛందుగారు ఛంద్యుక ఉపపాదనమునుచెప్పి ద్రక్షుని విషయమునందు వలె వర్తకమునకై చెప్పిన ఋణములను మినహాయించినటుల వ్యవసాయమునకై భూస్వామి లిచ్చు ఋణములనుగూడ మినహాయంపవలెనని కోరిరి. ఇందుల కంగీకరింపనియెడల యీ విల్లు యిప్పుడున్న ఋణదాతలపాకే భూస్వామి ఋణదాతలనేర్పదరని చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారు తలపముగనుండుటలను ప్రతిపక్షవర్గము ఈ మినహాయింపును బాగా బలపరచిరి. (అ.ప్రె.)

బెంగాలు శాసనసభ

స్వరాజ్యవాదు లిష్టమును రాదలచుకొనలేదు

కలకత్తా, జూలై 5:—బెంగాలు శాసనసభయొక్క జూలై సమావేశము పెద్దకార్యక్రమముతో లేపు ప్రారంభమగును. అధికారేతరవిల్లులు తీర్మానము లెన్నియొకలవు. క్రిందటిసమావేశమున బయటికివెడలిపోయిన స్వరాజ్యవాదులు బెంగాలు టేబుల్ స్పీచీలు లేపు విచారణకువచ్చి లాయగునని సభలోనికి వెచ్చుటకై అగ్గటుని అనుజ్ఞనుజేరి కాని యీసమావేశము విల్లు విచారణకు రాకపోవుచే స్వరాజ్యవాదు లిష్టముగూడ సభకురక్షాడదని నిశ్చయించుకొనిరి. (అ.ప్రె.)

గోరక్షణము

17 గురు హిందువులరెస్తు చేయబడుట

ఒక మహమ్మదీయ పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు చావమోదబడెను

కోర్ హట్, జూలై 5:—ముఖ్యపట్టణమునకు 20 మైళ్ళ దూరమున ఉత్తరలాక్ష్మీపూరు సబ్ డివిజన్ లో విహువూరి యొద్ద క్రిందటి బక్రేదునాడు కొంతమంది హిందువులు ఒక గోవును రక్షించిరి. ఆ ప్రదేశమును మైమెనుసింగు మహమ్మదీయులు క్రొత్తగా ఆక్రమించుకొని నివసించుచున్నారు. హిందువులుగోవును రక్షించుటతోడనే కొంత అల్లరి యెలుజేరెనుగాని విశేష పదనమేమియు అప్పుడు కలుగలేదు. కాని మహమ్మదీయులు పోయి పోలీసువారితో చెప్పుకొనుటచే 17 మంది హిందువులు అరెస్తు చేయబడిరి. విచారణలు జరుగుచున్నవి. విచారణకై బయలుదేరిన మహమ్మదీయ పోలీసు యొన స్పెక్టరును (సిల్ హెట్టు) వెంటనున్న కానిస్టేబులుతోటి చంపెనని యిప్పుడు వార్తవచ్చినది. కారణముగాని ఉద్దేశ్యముగా యంతవరకు తెలియదు. (అ.ప్రె.)

సి.హెచ్. జూలై 5:—కేలీగారు సెలవునుండి నవంబరులో రాగానే బరోడాలో రెసిడెంటుగా నియమింతురు. అ.ప్రె.

కలకత్తా జూలై 5:—టారిఫ్ బోర్డువారు టిన్ షేటు ఊగు కోకు సంబంధించిన సాక్ష్యమును జూలై 7 వ తేదీన విచారించును. (అ.ప్రె.)

స్వరాజ్య రెస్పాన్సివు సహకార పక్షనాయకులకు బహిరంగలేఖ

సంపూర్ణ ప్రతిష్టం భావనరము

మహాశయులారా, మేము యీ క్రిందసంతకముజేసినవారము కాంగ్రెసు సభ్యులము మాత్రమే. దేశములో మృగముగలవలె ఉండుచున్న పక్షములకు వేకిగాని మేము జెందము. మీలోగల ఎభేదములను బాట్రుకొనియేకోస్యముగయొన్నికలందు పాల్గొని, కాంగ్రెసు కావలనుండి పక్షేయు నితరపక్షములవారు మీలోని విభేదముల నవ కాళముగ గైకొని మిమ్ముల నణగ త్రొక్కకుండ చేసికొనవలెనని మేము విజ్ఞప్తి జేయుచున్నాము.

అందుచేత మేమితరుణమున నడ్డుపడి స్వరాజ్య రెస్పాన్సివు సహకారపక్షముల నాయకుల నిరంతరీతో వాగి దేశము యొక్కయు కాంగ్రెసుయొక్కయు జేవమువారసి యేకమై ఒక్క పక్షముగ వచ్చేయొన్నికలలో పోరాడ వలయునని కోరుచున్నాము. ఈఆత్మీ హంతికమగు వివాదమునందు నచ్చిన విషయములతో మాకేమియు సంబంధములేదు. అందుచేతనే వృధా ప్రయాసగల్గుచున్నది మాకు గట్టిగ దోచుచున్నది. ఈ భావముతోనే మేము నులభముగ కాంగ్రెసునందీ రెండుపక్షములను ఒక్కటగుటకు మార్గమును సూచించుచున్నాము. ఈ మార్గము ఉభయపక్షములవారును ఆత్మీగౌరవమునకు భంగము లేకుండ నేకముగ స్వతంత్ర్యదృగలదు. ఇంతేగాక నియ్యది 1926 మార్చి 6 వ తేదీని డిల్లీలో సమావేశమైన అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ తీర్మానముపై నాధారపడి గూడ యున్నది. మేము సూచించు మార్గమేమనగా: శాసనసభల యొన్నికలన్నియు నైనపిదప భారతదేశములోని శాసనసభలలో కనీసము నాల్గింటిలోనైనను క్రిందటిసారి మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభలోవలె కాంగ్రెసువాదులు అధికసంఖ్యాకులవచ్చినయెడల యీ నాల్గు శాసనసభలందును కాంగ్రెసు ప్రతిష్టంభ కార్యవిధానము నవలంబింప తీర్మానించునెడల మా మధ్యరాష్ట్రము లీరారు అనవరత ప్రతిష్టంభము నవలంబించి శాసనసభలు పనిజేయుండ జేయవలెననియే యొన్నికలందు పాల్గొనవలెనని మేము గోరుచున్నాము. ఆవిధముగ నాల్గు శాసనసభలందు అధిక సంఖ్యాకులు రానున్నయెడల మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ యందలి కాంగ్రెసుపక్షము ఆఖిలభారతకాంగ్రెసుసంఘతీర్మానములందు విధించినటుల యీక్రింది అంశములనుబట్టి పనిజేయు మండవలయును. ఆవి యేవనగా:—

- (1) బుర్రా క్ర సీ త న అ ధికారము ను స్థిరపరచుకొనుటకై చేయు శాసనములన్నిటినినీ మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభయందలి కాంగ్రెసు పక్షము త్రోసివేయవలెను.
- (2) దేశముయొక్క ఆర్థికవ్యావసాయక, పారిశ్రామిక వాణిజ్యలాభములకై, జాతీయజీవితాభివృద్ధికై అనవరములగు విల్లులు శాసనములను బలపరచు తీర్మానములను ఈ పక్షము ప్రవేశపెట్టువచ్చును.
- (3) వ్యవసాయముజేయురైతుల పరిస్థితుల నభివృద్ధిజేయుటకుగాను కవులపరతులు స్థిరముగనుండుటలకు జేయుతీర్మానముల ప్రవేశపెట్టుచు బలపరచుచు, భూస్వాముల హక్కులను రక్షించుచు, భూస్వాములకును రైతులకును, యజమానులకును జనివారలకు గల సంబంధములనేర్చుచును నీపక్షము ప్రయత్నముల జేయవలెను.
- (4) ఈ కార్యక్రమమును అచరణలో పెట్టుటకు సాధారణముగ మంత్రివదవుల నంగీకరించి బడ్జెటులను విచక్షణతో జూడవచ్చును. అనవరమైనయెడల యందులకు వ్యతిరేకముగ పనిజేయవచ్చును.

కాంగ్రెసు యొన్నికలను జరుపువిషయమై ఆఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము గావించిన తీర్మానమును బాగా చదివినవారందరకును యీసిద్ధాంతము యిచ్చివుచ్చుకొను సమన్వయమార్గము ననుసరించుచున్నదని తెలుసుకొనగలరు. పైజెప్పిన పరతుల ప్రకారము రెస్పాన్సివు పక్షమువారు లెనురెస్పాన్సివు సహకార విధానమును వీడి కుద్ధుమగు స్వప్రముగ ప్రతిష్టంభము నవలంబింప నలసియుండును. ప్రభుత్వముయొక్క మనస్సునకు నమ్మనలగునీ ప్రతిష్టంభము నాచరణలో పెట్టుటకు వీలగు పరిస్థితులు జేహారమున్నయెడల స్వరాజ్యపక్షమువారు రెస్పాన్సివు సహకార విధానము నెడగల ప్రాతిపదికలమును విడనాడవలసియుండును. ఆరెస్పాన్సివు సహకారమునందు అనవరమునుబట్టి మంత్రివదవుల నంగీకరించిన నంగీకరింపవచ్చును. లేదా ఊరకుండవచ్చును. మేము సూచించు మార్గమయ్యదియే శాసన సభలను బోనన్న కాంగ్రెసు పక్షములయందు మేము సూచించు యీ గౌరవ ప్రదముగ సమన్వయమునకంగీకరించి క్రిందటిసారి యొన్నికల సమయమునవలె నొక్కటిగనుండ భగ్గనని వాటికి మేము విజ్ఞప్తి జేయుచున్నాము. ఇంకనుగట్టి నేనాది

కథన సంఖ్యాకక్ష్యము యేగ్గుడి యీ రాష్ట్రమునందు స్వరాజ్యమునకై మంచి సంకల్పము జరుగుట కవకాశముగల్గి ప్రతిష్టయు నినుమడింపగలదు.

ఇట్లు విధేయులు
నాధ్యక్షులు 1. జె. ఆర్. పంత్ స్నేహరు బి. ఏ. ఎల్. ఎల్. బి. (2) డాక్టరు జి. జి. దేశములు యల్. యం. యన్. మెడికల్ ప్రొఫెసరు 8. జి. యం. పాండే స్నేహరు బి. ఏ. యల్. యల్. బి. 4 జి. డి. చాన్స్ స్నేహరు బి. ఏ. యల్. యల్. బి. 5 ఆర్. కే సర్వ భూస్వామి 6 బి. యల్. బి. లాటో భూస్వామి. 7. మాధవ ప్రసాద డూబే భూస్వామి. 8. యం. బి. దేశపాండి స్నేహరు బి. ఏ. యల్. యల్. బి. 9. యల్. వై. సి. స్నే. యం. యల్. సి.

ఆస్పీ—10 ఆక్టోబరు మహాదేవదాస్ స్నేహరు బి. ఏ. యల్. యల్. బి. 11 ఆర్. ఏ. మాండే స్నేహరు బి. ఏ. ఎల్. ఎల్. బి. (12) యల్. ఆర్. బార్లింగ్ స్నేహరు. బి. ఏ. యల్. యల్. బి. (13) బి. డి. తెంట్ స్నేహరు బి. ఏ. యల్. యల్. బి. (14) బి. ఏ. ఆగస్టీ స్నేహరు బి. ఏ. యల్. యల్. బి. హింగ్లూలు:— (15) యల్. ఆర్. నాగ్ స్నేహరు, (16) కే. డి. సింగ్, స్నేహరు, (17) గణపతిరావు జోషి (సేలా) (18) నారాయణకృష్ణరెడ్డి (సింధ్) ప్రెజిటు మెడికల్ ప్రొఫెసరు. సందా:— (19) బి. ఆర్. దేశములు. స్నేహరు (20) యల్. బి. భాగవత్, స్నేహరు (21) యల్. కే. సదాశివ, స్నేహరు (22) యల్. యన్. కాలకటాల్, స్నేహరు. (23) ఆర్. యం. తెలంగాణ యల్. యం. యన్. (24) బి. యల్. దేశములు స్నేహరు రక్షణ. (25) డాక్టరు యన్. యన్. వైద్య యల్. బి. సి. యన్.

వారోరా:—(26) కే. కె. భాట్ భూస్వామి. (మహారాట్ర)

మధ్యరాష్ట్రమున వికప్రయత్నములు

మధ్యరాష్ట్రము నందలి జిల్లాలన్నిటినుండియు ముఖ్యులగు ప్రముఖులు చాలమంది సంతకములు జేసి స్వరాజ్య రెస్పాన్సివు పక్షనాయకులకు వ్రాసిన బహిరంగలేఖను దేశవ్యాప్త ప్రచురించిరి. ఈమహాశయులు ఢిల్లీలో ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ సభయందు డాక్టరుమాంజి సూచించిన మార్గమునే సూచించిరి. ఈమార్గము స్పష్టమైనదే. నాల్గు ముఖ్యరాష్ట్రములందు కాంగ్రెసుసభ్యులకు మంచి మెజారిటీ వచ్చినయెడల సమగ్ర ప్రతిష్టంభ మండవలయును. అప్పుడే ప్రతిష్టంభవిధానము ప్రభుత్వమువారి మనస్సునకునాలును. కాంగ్రెసు సభ్యుల పరిగిన మెజారిటీ రాకున్న యెడల సంస్కరణలను విలయంపించిరే పనిజేసి మంత్రివదవుల గూడ నంగీకరింపవచ్చును. ఇప్పుటికాలస్యమైనను ఒకసారి ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము స్వల్పముగ త్రోసివేసినను వికప్రయత్నగౌరవ రెస్పాన్సివుపక్షమువారు మధ్యరాష్ట్రములోనే గాక యితర రాష్ట్రములందుగూడ ఈమాదన నంగీకరించెదరనిమేమునమ్మిక ఈ మాదనను మధ్యరాష్ట్రములో అభయంకరుగాఢ వారి యనుయాయులును యెటుల విక్షించెదరో మాదోచకున్నది. వికప్రయత్నమునకును కాంగ్రెసుప్రతిష్టయున్నది మంచిపక్ష వచ్చినది. ఈ సకారణమునకుననువారు త్రోసివేసినను నిరసనజేసినను కాంగ్రెసునువ పూజించుటలో ఆత్మత్వప్రియు, స్వాగృహరక్షకును ప్రేరేపించెనని మాత్రము వోటర్లు గ్రహింపగలరు. (మహారా)

నోటీసు

అనంతపురం డిస్ట్రిక్టు కోర్టులో

O. P. నెంబి 16/1926

అర్జీదారుడు:—సామన్య గారి హామీయరుద్దీ

Vs. రెస్పాండెంటు:—సంపతి వెంకయ్య

పై అర్జీదారుని అవిభక్త శిష్యుని గౌరవరుడయిన గురు శ్రీరాధాకృష్ణయ్య అగ్గిరి తనను గార్హిజ్యగా నివలెనని 22-6-1925 తేదీన అర్జీ బాధ్యత చేయింప 10-8-1925 తేదీన విచారణ నాయుదాయున్నది. ఎవను యేవిధమైన అక్షేపణ యుంకినా వాను తెలుపవచ్చును.

అనంతపురం } ఆర్. సభాపతిరావు బి. ఏ. బి.
—1926 } అర్జీదారుని శక్తి

కాంగ్రెసు ప్రచారము

శ్రీశ్రీశ్రీ

శాసనసభల ఎన్నికలు జరుగుటకు పూర్వము నాలుకల వ్యవధిలో కాంగ్రెసు ప్రచారము చురుకుగా జరుగవలయును. వర్తమానమువలన కొంతకాలము ఇబ్బంది గలుగుట సహజము. అందుచే కాలము వ్యర్థపరచుట కవకాశము లేదు. కాంగ్రెసు ప్రచారము, కేవలము అభ్యర్థకు విజయము చేకూర్చుటకు మాత్రమే జరుగగూడదు. ప్రజలలో కాంగ్రెసు ఆశయములు వ్యాపించుటల చేయవలయును. స్వరాజ్యకాంక్షను ప్రజలలోని జేయవలయును. స్వరాజ్యసంపాదనకై ప్రజలు అప్రమత్తులై పాటుబడుటల పురికొల్పవలయును. కాంగ్రెసు సభ్యులు శాసనసభాప్రవేశమే గమ్యస్థాన మని గాని, స్వరాజ్యసిద్ధి కడయొక్కటిమాత్రమే సాధనమని గాని ఎంచుటలేదు. దీనికన్నను ప్రజలలో స్వశక్తిని, కార్యదీక్షను పురికొల్పుట ముఖ్యమని వారెంచుచున్నారు. అందుచే ప్రచారము సమగ్రముగ నుండవలయును. దేశస్వాతంత్ర్యమున కిది సంబంధించి యుండుటచే వ్యక్తుల విషయము నంతగ పాటించ బనిలేదు. కాంగ్రెసు ఉద్యమము దేశికారకై పాటుబడుచున్నది? సత్వరస్వరాజ్య సిద్ధి నిమిత్తము. ఇందుకు సాధన మేమి? శాసన సభలకు వెలుపలను లోపలను గూడ నిరోధమును సాగించి, ప్రజలకు స్వరాజ్యానుభవమును కలుగ జేయుట. ప్రజలలో ఐకమత్యము ప్రబలి, భ్రాతృ భావము వ్యాపించిన గాని, స్వరాజ్యానుభవము గలుగదు గావున, వానిని చెడకుండ కాపాడుట కాంగ్రెసు సభ్యుల పరమధర్మము.

స్వార్థపరుల ప్రయత్నములచే బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరవిభేదములును హిందూ మహమ్మదీయ విభేదములును పెచ్చు పెరుగు చున్నవి. మొదటిరకపు భేదములు రెంవవానియంత తీవ్రరూపము దాల్చుకున్నను వానిని త్వరలో సమయజేయని మొదల దక్షిణదేశము నంతను కల్లోలపరుప చుచ్చును. పానుగల్లు రాజాగారు సిమ్లాలో నూచించి టుల దక్షిణదేశమునం దనేకసంఖ్య బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరభేదములమూలమున ధ్వంస మయి వి. ఇంకను వీనిని పెరుగనిచ్చుచో ఎట్టి దురవస్థ గాట్టిల్లనో యూహింపవచ్చును. కాంగ్రెసు ప్రచారకులధర్మ మేమి? ప్రజలదృష్టిని స్వరాజ్యము నంకకు మదిల్చి కొరగాని భేదములను పోగొట్టి స్వార్థపరుల కవకాశములను నిష్కలము చేయించుట ముఖ్యము. కలకత్తాలో గూడిన కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవారందుచేతనే హిందూ మహమ్మదీయ మనస్వర్థలను పోగొట్టుటకు నిశ్చయించిరి. పబ్లిసిటీ సంఘమును స్థాపించుటకు నిశ్చయించిరి.

జనీదేవి, మాలానా అబ్దుల్ కలం అజద్, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగార్ల కధికారమిచ్చి పదునయి దువేలరూపాయిలను ప్రారంభవ్యయమునకుగాను మంజూరుచేసిరి. జాతీయభావమును బలపరచుటకు కాంగ్రెసు సభ్యుల తేరాప్రమునందున్నను ప్రయత్నింపకమానరు. జాతీయతభేదములు స్వాతంత్ర్య సిద్ధి కడ్డమురాకుండ జాడవలయును. దేశభక్తియు, దైవభక్తియు, ఎట్టి యవాంతరముల నయినను దొలగింపగలవు. కాంగ్రెసు ప్రచారకు లిట్టి భక్తి భావమును వ్యాపింపజేయ వలయును.

వివిధసంఘములమధ్య ఐకమత్యము లేకుండ, శాసనసభల వెలుపలగాని లోపలగాని కృషిసలుపుట దుర్లభము. ఏకాభ్యమునయినను నెరవేర్చుట దుర్లభ మగును. కాంగ్రెసు ప్రచారకులు ప్రజలకున్న తాళయముల బోధించి, కాంగ్రెసు సభ ఎందు నిమిత్తమై కృషిసలుపుచున్నదో తెలుపునడల, కాంగ్రెసు అభ్యర్థకులను వోటరు లభిమానింపక మానరు. కాంగ్రెసు పక్షమువారు ఎవరిని మోసపుచ్చు దలంపలేదు. ప్రభుత్వమువారి నడిగి యివరములను ఆవరములను సంపాదించి దెచ్చి పెట్టెదమని, వాగ్దానము జేయబోరు. వారు దెచ్చుటకు ప్రయత్నించునది, స్వరాజ్యఫల మొక్కటియే. అందుకు ప్రజలెల్లరును దోడ్పడుట యవసరము. జాతీయేష, మత ద్వేషములను ఆధారము జేసికొని, ప్రజల దురభిమానములను వారు ప్రజ్వలించ జేయబోరు. అంతః సఖ్యప్రవర్ధనమునకై వారు తమ యావచ్చక్తిని భారపోసెదరు. జ్ఞానప్రసాదమువలన, వారు విజయము బొందజూచెదరు గాని, అజ్ఞానమును మాధ్యమును పెంచి గాదు. పలుకుబడి గలవారి ద్వారా ఒత్తిడి దెచ్చిపెట్టి, వోట్లను సంపాదించుటకు వారు పూనుకొనరు. వోటరులలో ఎవరికి వారు నిర్ణయించుకొనవలసిన ప్రశ్న యిదియే. స్వరాజ్య మవసరమా కాదా? ప్రజలద్రవ్యమును ప్రజలలాభముకొరకు వెచ్చించుట లాభకరమాకాదా? ఇతర దేశములలోని భారతీయులహక్కులను రక్షింపవలెనా అక్కరలేదా? ఇంటను, బయటను భారతీయు లితర దేశములవారితో బాటు తల యెత్తుకొని తిరుగవలయునా, అక్కరలేదా?

ఈ ప్రశ్నలకు అగు నను జవాబు వచ్చుచో, స్వరాజ్యసంపాదనకై ఎల్లరు నడుముగట్టక తప్పదు. అందుకొరకై పాటుబడువారినే ప్రజలు తమ ప్రతినిధులుగ పంపవలయును. స్వల్పప్రయోజనముల నిమిత్తము దేశస్వాతంత్ర్యమునకు భంగము గలిగించు వారిని, ప్రజలు అభిమానించుట దోసమగును. ఇందువలన గలిగిడి నష్టముచే దేశ మిదివరకే బాధపడుచున్నది. భారతీయుల పరాధీనత నికను ఎంత కాలము సాగనీయవలయును? పరాధీనత నిలిచి యుండుకొలదియు, ప్రజలు క్షీణగతి గాంచెదరు. జె.టి. నండల్లాండు అను అమెరికా తత్వవేత్త, జూలై మాసపు “మాడరక్ రివ్యూ” పత్రికలో “హిందూ దేశము. జపాను” అను వ్యాసమును వ్రాసియుండిరి. అందు రెండు దేశములకును గల తారతమ్యమును గనుపరచి, జపానుకన్న హిందూదేశ మనేకవిషయములలో మిన్న యని నిరూపించిరి. ఆధ్యాత్మిక సంపదయం దేమి, బుద్ధిప్రతిభయం దేమి, హిందూ దేశము బుద్ధిమంతుడను, అధోగతియం దున్నది. అసి

యాలో కల్ల జపాను ఉన్నతస్థానము నుంకరించుచు, నాగరికప్రపంచముచే గౌరవింపబడుచున్నది. ఇందుకు కారణ మేమి? జపానుకు స్వేచ్ఛ గలదు. ఇండియాకు స్వేచ్ఛ లేదు. నకాడమలాండుగారు నూచించినటుల స్వేచ్ఛ యున్నవోటరుల వ్యక్తులు గాని జాతులు గాని అభివృద్ధి గాంచెదరు పారతంత్ర్యము ప్రబలుచోటుల, సర్వవిధముల అధఃపతనము గలుగును. సదుద్దేశ్యముతో విదేశప్రముఖులు చెప్పిడి హితోపదేశమును త్రోసివేయుటకు వీలు లేదు. కాంగ్రెసు అభ్యర్థకుల నామములు ప్రకటింపబడినవి. కొరతలున్నవో త్వరలో పూర్తిచేయబడును. వోటరులు జంకులేక కాంగ్రెసు అభ్యర్థకులను శాసనసభల కంపుచో వారి స్వరాజ్యాభిమానము వెల్లడియగును. భారతీయులకేవి ముఖ్యమో ప్రపంచమునకు పరిస్పృటమగును. ప్రజాశయ సత్కర్తలుర కుతంత్రముల కవకాశము దొలగి పోవును.

స్పెండరుగారు వ్రాసిన మున్నదిమూడవ వ్యాసమునందు స్వరాజ్య మిచ్చుటకు సమ్మతించి ఆంగ్లేయులకు తగినజవాబు చెప్పిరి. ఇంతవరకు యజమానులుగ నున్న తాము ప్రజానేపకులమగుదుమా, అధికారము ప్రజలచేతులలో నుంచి, వెట్టిచాకిరి మాత్రము తాము చేయుదుమా అని అధికారాభిమాను లడుగుచున్నారు. ఈ ప్రశ్ననే అధినివేశరాజ్యములవారిని గూడ వెనుక నడిగి యుండిరట. కాని యిట్టివాదము నికను గావించుట నిరుపయోగమని స్పెండరుగారు హెచ్చరించుచున్నారు. ప్రజలకు స్వపరిపాలనశిక్షణ నొసగి వారికి స్వాతంత్ర్య మిచ్చెద మని ఇంతకాలమునుండియు చెప్పుచున్నవారు సమయము వచ్చినపుడు పెనుదగ్గుట అవశ్యత యగుననియు ఇంకను స్వపరిపాలనము నొసగుటకు సంకోచించుచో ప్రజలు సాత్వికనిరోధము నవలంబింతు రనియు స్పెండరు గారు మందలించిరి. ఈ సంగతినే రాబోవు ఎన్నికలద్వారా తెలియజెప్పట ముఖ్యము. జాతీయ ప్రతిష్ఠావలనలో కల్ల మిన్నయగు కాంగ్రెసుసభ వారి యాజమాన్యముక్రింద బనిచేయుటవలననే, రాజకీయ శయములు త్వరితముగ నెరవేరగలవు. కాంగ్రెసు ప్రచారకులు, కాంగ్రెసు ఉద్యమము గూర్చి ప్రబోధము కలిగించునపుడు, ముఖ్యాశయ మెద్దియో, ప్రధానకర్తవ్య మేమియో వెల్లడిజేయవలయును. స్వరాజ్యము ఈజాతికి, ఆజాతికిమాత్రమే సంబంధించినది గాదు. ఈకులమునకు ఆకులమునకు మాత్రమే జేదదు. అస్పృశ్యులనబడువారికిగూడ స్వరాజ్యమునుభవించుటకు, సంపూర్ణార్హతగలదు. విద్యాధికులు, ధనవంతులు మున్నగువారి కన్నను గూడ, జనసామాన్యమునకు స్వరాజ్య మత్యవసరము. ఈసంగతిని కాంగ్రెసు ప్రచారకులు విశదపరుపవలయును. సత్యము గోచరించినపిమ్మట, ప్రజలు కాంగ్రెసును విమవజాలరు. స్వార్థపరుల సలహాలను సమ్మజాలరు. కాంగ్రెసు ప్రచారము, ఆంధ్రదేశమునందు స్వాతంత్ర్యాపేక్షను బలపరచి, ప్రజల హృదయములలో నూతనోత్సాహమును, కార్యదీక్షను పురికొల్పువని నమ్మెదము. కాంగ్రెసునకు జయము గలుగుగాక!

మద్యపాననిషేధము

మద్యనిషేధమున కన్నిక్షణములవారును చేతుల గలిపి పని చేయవచ్చును. కాని, జప్తిను పక్షము వారింకను మద్యనిషేధమనిన వెనుదీయుచున్నారు. ఎక్కువమందిగాను రివిన్యూ తగ్గిపోవునని భయపడుచున్నారు. ప్రజాభ్యుదయము గోరువా రెవరును నిట్టి సాకులను పాటించరు. “మద్యనిషేధ”మను పత్రికయొకటి, మద్యనిషేధసంఘముతరపున ప్రచురింపబడుచున్నందుల కెంతయు సంతసించెదము. ప్రథమసంచిక మాకు చేరినది. పత్రికాప్రచారమువలన, ఉద్యమము త్వరితముగ సభివృద్ధి జెందుట కవకాశమున్నను, ఆంగ్లాభావలో మాత్రమే దీనిని ప్రకటించి లాభము లేదు. ప్రజల కుపకరింపవలయు ననిన, దేశభావలలో ప్రకటించుట యవసరము. మద్యనిషేధ సంఘమును స్థాపించికొలదిమానములే యైనవి. దీనికి ది|| బి|| మోచర్ల రామచంద్రరావు గారధ్యక్షులు. ఈ సంఘమువారు, కష్టములకు జంకక ప్రచారము నలుపుట యవసరము. అనహాయవాదులు పలువురు ప్రచారమును విరివిగ నలిపి, మద్యపానమును తగ్గించుటకు తోడ్పడిరి గాని, అధికారులయొగ్రహమునకు గురియయిరి. ప్రజాప్రబోధమిదివరకే జరిగియుండుటచే నూతనసంఘమువారికమీద ప్రచారము గావించుట కష్టము గాదు. అధికారప్రాతికూల్యము గాంచి వీరు వెరగొందుచో మాత్రము లాభముగలుగదు. తదేకదీక్షతో కృషి నలుపుట యవసరము. హిందూదేశమునందు అధికారుల ప్రాతికూల్యమే లేనిచో మద్యపాననిషేధమిదివరకే సిద్ధించెడిది. అమెరికాలో మద్యపాననిషేధోద్యమము విచ్ఛిన్నమగుచున్నదను వార్తలు అనత్యములని యాశ్రిత్యయందు సూచింపబడినది. తగుశ్రద్ధ వహించుచో హిందూదేశమునందుగూడ అనుకూలస్థితి గల్గించుట అసంభవము గానరదు.

విన్నీకంపెనీవారు: మద్రాసు కార్మికసంఘము మద్రాసు కార్మికసంఘమున జేరిన దోసమునకై నూటయేబదిమంది స్త్రీలను విన్నీకంపెనీవారు పనిలోనుండి దొలగించుట, ఎంత నిరంకుశమో యూహింపవచ్చును. కార్మికసంఘముల నణగదొక్కదలచినదప్పు, ఇట్టి చర్యను నమర్చించుటకు వీలుండదు. ఆడలేక మద్దెల యోడనునటుల, శివరావుగారు చేసిన ప్రసంగమునందు నిందావాక్యములున్నవనుకారణముచేస్త్రీలను పనినుండితొలగించితిమని మానేజింగుడై రెక్టరుగ కేగారు జవాబుచెప్పటమరింత విచిత్రముగ నున్నది. శివరావుగారి యవన్యాసమునందు, స్త్రీలకింటను బయటను గల యిల్లుందులు తెలుపబడెను గాని, ప్రత్యేకముగ విన్నీకంపెనీవారిని దూషింపలేదు. దూషించి రనుకొనినను, విన్నీకంపెనీవారు అపనిందలను మోపినవారికి తగిన జవాబిచ్చి ప్రపంచమును నమ్మింపవలయును గాని, శివరావుగారు చేసిన నేరమునకు స్త్రీల నందరను దిస్మిసు చేయుట అక్రమము. ఇంతటి అనహాన మెక్కడను గానరాదు. విన్నీకంపెనీవారి చర్యవలన, మద్రాసు కార్మికులలో అనంతప్రతి ప్రబలుట తప్ప వేరలాభము గలుగజాలదు. ఇప్పటి కయినను విన్నీకంపెనీ మానేజింగు డై రెక్టరుగారు రాము చేసిన తప్పును నవరించుకొనుట శూన్యము.

సివిలుసర్వీసు సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగుల గూర్చి వేల్పు యువరాజుగా రిచ్చిన సంపూర్ణోపన్యాసము ఈ వారపు లండను పత్రికలలో గనుపించును. వివాదభూయ్య మగు విషయములగూర్చి యువరాజుగారు ప్రకరించుట, లోప మని చెప్పక తప్పదు. లీకమీషను సిఫార్సులకట్ట ప్రజలు వ్యతిరేకభావము గనుపఱచిరి. సివిలుసర్వీసువారి వేతనములు తక్కువ యని ప్రజలు భావించుట లేదు. లీకమీషను సిఫార్సులయినను, సివిలుసర్వీసు యుద్యోగులకు కొంతవరకు మాత్రమే యువశాంతి గలిగించెనని యువరాజుగారు భావించుచున్నారు. వీరేయిటుల దెలుపుచున్నపుడు సివిలుసర్వీసు సభ్యులు మరింత కోరుట వింతయగునా? లండను ప్రైముస్పత్రిక వేల్పు యువరాజుగారి ప్రసంగముగూర్చి వ్రాయుచు సివిలుసర్వీసువారికి ప్రస్తుత మొనగిన సౌకర్యములు వారికేమాత్రము సరిపోవలేదని తెలిపెను. సామ్రాజ్యసేవ యను ఆక్షరణము జూపిన చాలదనియు సివిలుసర్వీసులో ప్రవేశించువారికి తగిన వేతనాది సౌకర్యముల నొనగవలయు ననియు ప్రైముస్పత్రిక దెలుపుట జూడ, హిందూదేశపు ఆర్థిక దుస్థితిని గ్రహింపకుండనే బ్రిటీషు ఉద్యోగులకు అంతలేని ఆకల గలిగించుచున్నారని స్పష్టమగుచున్నది.

లిట్టను ప్రభువుగారి రాజీనామా ఉద్యోగపరిసమాప్తి యగువరకు, రీడింగు ప్రభువుగారు రాజీనామా నిచ్చెదరను వదంతులు వెలువడుచునే యుండెను. తుదకవియన్నియు అనత్యమయ్యెను. లిట్టను ప్రభువుగారిని గూర్చి గూడ అట్టివదంతులే బయలుదేరుచున్నవి. కాని వీరు రాజీనామా నిచ్చెదరనువార్త యనత్యమని, రూటరు దెలుపుచున్నాడు. సెలవు ముగియగనే, లిట్టను గారు, కలకత్తాకు వచ్చెదరట. అధికారులు సామాన్యముగ ప్రవర్తించుచున్న రీతి నే లిట్టను ప్రభువుగారును ప్రవర్తించిరి. అందుచే, రాజీనామా నీయవలసిన యగత్యము గనుపించదు. వీరి చర్య లొకవేళ వైచారికీప్రముగ లే వనుకొనినను, అధికారప్రతిష్ఠను నిలుపుటకొర కయినను, వీరి రాజీనామా నంగీకరింపరు. పాలకవర్గమునకు ప్రతిష్ఠముఖ్యముగద. లిట్టను ప్రభువుగారయినను, మరియెవ్వరయినను, తమ పరిపాలనాకాలమునంతను పనిజేసిగాని విడువరు. ప్రజాభిప్రాయమును వీరు లక్ష్యవైట్టవలసిన యవసరములేదు. లిట్టను ప్రభువు వెడలిపోవలయు నని, ఎవ రెంత యరచిన నేమి ప్రయోజనము? ప్రజాభిప్రాయము సఫలము గావలయు ననిన, స్వరాజ్యసిద్ధి తప్ప వేరుమార్గము గానరాదు.

తిరువాన్కూరు పత్రికాశాసనము తిరువాన్కూరు పత్రికాశాసనము సంస్థానమందంతటను అలజడి కలిగించెను. ప్రజలు ప్రతికూలభావము గనుపఱచిరి. శాసనమును రద్దుజేయవలయునని పి. కే. నారాయణప్పిళ్ల గారిక చట్టమును ప్రవేశపెట్ట దలచిరి. తిరువాన్కూరు దివానుగారిని అనుజ్ఞనొనగకోరిరి. ప్రజాభిప్రాయమును గమనించినయినను ప్రభుత్వమువారు చట్టమును తొలగించి ప్రజలలో విశ్వాసము బుట్టించుట విశేషము.

కము. జన్మస్వాతంత్ర్యములను నిరోధించుకొలదిని అశాంతి దొలగుటకు మారుగ మరింత అతిశయించుట అనుభవసిద్ధము. తిరువాన్కూరు సంస్థానమునం దయినను భిన్నముగ జరుగజాలదు. శాంతిముగ నున్న సంస్థానమును అశాంతిపూరితము గావించుట రాజనీతి గాజాలదు.

మదరాసుసిటీ టెనంటు సంతక్షణ (సవరణ) చట్టము

సెలక్టుమిటీ రిపోర్టు పైచట్టము విచారణ ఉపసంఘమువారు యాదినపరీతి రిపోర్టు పడిరి:— మేము 1925 సెప్టెంబరు 15 వ తేదీన అక్టోబరు 6 వ తేదీన 1926 మార్చి 13, 16 తేదీలందు సమావేశమయితిమి. బిల్లునుగూర్చి భూస్వాములసంఘమువారి యభిప్రాయము తెలిసికొంటిమి. స్వామికాజాకోర్టు జడ్జిగారి సహాయమున మార్పులు విలువ నిర్ణయించుట చేసినట్టి జేయుచున్నామో తెలిపెను. మదరాసు కార్పొరేషను వారి అభిప్రాయమును గూడ తెలిసికొంటిమి. బిల్లుకావలసిన గూర్చి యిట్లు నిర్ణయించితిమి:— బిల్లునందు 2, 3, 6 క్లాజులను మంగీకరించుము. 4 క్లాజు:— (1) అద్దె హెచ్చు చేయబడినపుడే కాలు దారు తగ్గింపగోరవచ్చును. (2) అట్టియెడ రూపాయల 2 అడాయి కన్న ఎక్కువ తగ్గింపరాదు. (3) కొద్దవారు అద్దె తగ్గించినను హెచ్చించినను విడేండ్లవరకు అట్లే యుండవలెను. 5 క్లాజు:— మార్పులు విలువ హెచ్చియినపుడు అందుకు కార్పొరేషనువారి రెంతవరకు కారకులో భూస్వామి లేక టెనంటు యెంతవరకు కారకుడో తెలియుట కష్టముగాన యాక్లాజు ఆవసరము. 7 వ క్లాజు:— తాత్కాలికముగ ధర హెచ్చినపుడు అవకాశము తీసికొని భూస్వామి టెనంటును తొలగింప కను జేయకుండ యాక్లాజు ఉద్దేశింపబడినది. ఆర్డరు వేయుటకు 7 ఏండ్ల పూర్వముండిన కనీసపువిలువ నే నిర్ణయించవలెనని యుండిన సరిపోవును. 9 (1) సెక్షనునందు భూమిని తన కమ్ముమని టెనంటు గోరుచు దరఖాస్తుపెట్టుటకు నిర్ణయింపబడిన 15 దినముల గడువు ఒక నెలకు హెచ్చింపబడెను. అసలు బిల్లు అన్ని భావలలోను యిదివరకే (1925 మార్చి 31) ప్రకటింపబడినది. (సంతకములు) ఎ. రంగనాథం, ఆర్. శ్రీనివాసను, ఎన్. వెంకటాచలంబెట్టి, సి. నటేశను, జి. టి. బోసు, టి. ఆర్. వి. శాస్త్రి, సి. పి. రామస్వామిఅయ్యరు, ఎల్. సి. గురుస్వామి, ఎం. సి. రాజా, ఆర్. మదనగోపాలు, ఆర్. పీరయను, టి. ఎ. రామలింగం, మ. మూసాసేటు, జి. తిదికాచలంబెట్టి. ప్రత్యేకాభిప్రాయము ఎల్. సి. గురుస్వామి, ఎం. సి. రాజాగార్లు ప్రత్యేకాభిప్రాయమును యిట్లు చెప్పిరి. 6 వ క్లాజు సవరణయందు ఏడేండ్లకు బదులు 12 ఏండ్లని యుండవలెను. యుద్ధానంతరమునుండియు భూముల ధర చాలమారిపోవుచున్నది. అంతకుముందు ఒకేరీతియుండిన. ఇట్టిచట్టములలో 12 ఏండ్ల గడువుంచబడెను. (ప్రభుత్వప్రకటన)

సిక్కుగ్రంథసాహెబు దహనము మతవిద్వేషకారణ మేమియు లేదు సిక్కు, జాలై 5:—గ్రంథసాహెబు (సిక్కుమతగ్రంథము) ను అల్పాతలాంతద్దనున్న హిరాబాదులో కుక్రవారమునాడు తగులబెట్టికలుల వార్తలుచేరినవి. గ్రంథసాహెబు నెవరు తగులబెట్టికా తెలియదు. ఇంతవరకే దీని తేజ్వమువలన ఐరిగినటుల గాన్పించలేదు. హజరా డెప్యూటీకమిషనరు ఈసంగతి దిలిసి కృపాదామును ధరించుసిక్కులు ఏ కొద్దిమందికన్న యెక్కువగ హిరాబాదుకు పోయియుండ మత్యవృత్తిసిరి. ఏ జతలుగాని హిరాబాదుకు పోకుండ జాగ్రత్తయేయడెను. అప్రాంతములకు సైన్యములు పంపబడెను. కాని యిప్పుడంతయు రాకేదుగనుండుటచే నుపశాంతింపబడెను. (ఆ. శ్రీ.)

వైచి ఆర్థిక పరిస్థితులు

ఆర్థిక నిపుణులు నివేదికము

ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడుట

ప్రొవిన్స్, జూలై 4:—ఆర్థిక నిపుణులు నివేదికము 5వ నిండుపుట్టలలో గూడుకొన్నది. ఇదిగాక సాంకేతిక విషయములకు సంబంధించిన అనుబంధము లున్నవి. ఈసీఫార్సు లన్నిటిని మొత్తముగ గ్రహించుట నడుచున్నారు.

ఆర్థిక పునర్నిర్మాణముచే కొంతకాలము గొప్ప ఆర్థిక సంధిగావడను దెచ్చునని.

మారకమును నియంత్రించిన, అనగా ఫ్యాంక్టింగును నిలబెట్టిన దేశములో ఖరీదు పెంచుగావలసియుండును. విస్తారము ఉత్పత్తి చేయుటకు అనుభవ్యులైన ఎగుమతులు తగ్గును. ఫ్యాంక్టింగు పరిహారముచే వాగుపడిన కంపెనీలు దినాల్దియుటకు ప్రారంభించును. దీనివోపాధి తప్పక లేకుండును. కాని ఎంతవరకు ఈ పరిస్థితులు లాభకరముగ ఎదుర్కొనుచున్నావో అంతవరకు పండిగావడ వీర్చును. ప్రాంత ఆర్థిక పరిస్థితులను వాగుజేసికొనుటకు తనమీదనే ఆధారపడవలెను. ఈపని నిర్వహించరానిది కాదు. కాని కొంతకాలముపట్టును. కష్టముగ నుండును.

తాము నూచించిన ఏర్పాట్లు పరిస్థితులను చక్కబరచునని ఆర్థిక నిపుణులు లెనుచున్నారు.

సుంకములనుగూడ సమద్రముమీద వచ్చువరకులమీద పన్నులనుగూడ పెంచించవలెనని సిఫార్సుజేసిరి.

ఈ నివేదికము ప్రభుత్వమునకు చేయుత నొసగు ననుచున్నారు.

కెయిలోగారికి ఎక్కువయధికారము

ప్రొవిన్స్, జూలై 4:—పెట్టుబడిపనుమీద పన్నును విధించునట్లు ఎచటను గన్పించదు. ఆర్థిక విషయములందు కెయిలోగారికి ఎక్కువ యధికార మాయబడినది. కెయిలోగారు వ్యయమును తగ్గించవలెననుచున్నారు. పంచదార, త్రాగుడు, వ్యాపారముమీద పన్నులను సవరించవలెనని. బ్రెటు ఆమెరికాల్ కీయలసిని బురుమునుదీర్చి ఏర్పాట్లను తక్షణము జేసికొనవలెనని. తరువాత చాలకాలమునకు ఇప్పుడు బురుమునుదీర్చి ఆలోచించవచ్చునని. ఫ్యాంక్టింగును మార్చుటచేటకు సమానముగ ఏర్పాటు చేయవలెనని.

గనులపనివాండ్ర తగవు

విదేశపుబాగుడునుమతి

రుగ్బీ, జూలై 3:—ఈవారమునందు కామన్సుధ బాగుడకవుతోనే ముగిసి యుండెను. కొంతవరకు చిక్కులను విడిచిసిరి. ఏమి లేదనను, లేలవన్నను, ప్రభుత్వమువారు తాము బొగ్గ కమిషను సిఫార్సులను ఆమోదించుచున్నారమని తెలిపి జేసిరి. దాని ననులు జరుపుటకు ప్రభుత్వమువారు చర్యను దీసికొనుచున్నారు. కాసనగ్రంథములో జేర్చెదరు. ఇతరపక్షములుగూడ తమ ఇష్టమును జూపిన శక్తివందన లేక రాయబారములను ప్రభుత్వమువారు పెంపించ జేసెదరు.

కీ గంబులు పనిచేయునలె నను టెల్లునకును బొగ్గునివేకము సంగీకరించుటకును సంబంధము లేదు. ఈవిషయమై రాయబారములు జరుగుట కున్న చిక్కులు తొలగవచ్చును. గంబుల మార్పు లేకనే పరిష్కారము జేసికొనుటకు గనులపనివాండ్రు పూర్వమువలెనే స్వేచ్ఛగలుగుదురు.

యజమానుల క్రొత్తయేర్పాట్లు

రుగ్బీ, జూలై 4:—గంబులపని చేయువారి కిచ్చు క్రొత్తవేతనములనుబట్టి ప్రకటనములు రేపు పాంగవారము నాటికి పూర్తియగును. వార్షికముగ బొగ్గు గనులలో మాత్రమే వేతనములను తగ్గించుటకు బదులు పెంచించెదరు.

క్రొత్తవేతనము మూడుమూడములు అమలులో నుండునని యజమానులు ప్రధానాధికారుల కథ ముమోసరి. దీనింజేసి వార్షికముగ గనులయజమానులు ఒక నెలగడపే ఇచ్చిరి.

ఈపద్ధతిప్రకారము కనీసపుతేము రేటుపద్ధతిప్రకారము పనిచేయువారికి 7 పెన్సీలు పెంచుగ నిచ్చెదరు. మంచివేర్లుగలవారికి ఆరు పెన్సీలయజమానులు గనుల వైభాగమున పనిచేయువారికి 8 పెన్సీలయజమానుల ఇచ్చెదరు.

బొగ్గును దిగుమతి జేయుట కగు

భర్తు

పార్లమెంటువారు అంగీకరించవలెననుట

లండన్, జూలై 3:—ఉన్న బొగ్గు అంతయు ఆఖరనుటచే విదేశములనుండి విస్తారముగ బొగ్గును దిగుమతి జేయవలసి వచ్చెను. దానికగు భర్తును పార్లమెంటువారు అంగీకరించుటకు వచ్చేవారము కోరెదరు.

అమెరికానుండి 800000 టన్నుల బొగ్గును తెప్పించుటకు తీర్మానము నిచ్చుటచే బొగ్గునమ్మె ఇంతలో పరిష్కారము కాదనుచున్నారు.

కనడా రాజకీయము

ఎన్నికలు

ఆట్రావా, జూలై 3:—ఎన్నికలయందు ముఖ్యసారాంశముగ మెకంజీ కింగుగారికి పార్లమెంటును రద్దుచేయుటకు చింగు ప్రభువు సమ్మతించకపోవుటయు, మేయి హెనుగారి కుత్తరువు నిచ్చుటయు, వీర్చును.

బాధ్యతాయుత స్వపరిపాలనావిధానముతో పార్లమెంటులో నున్న ప్రజాప్రతినిధుల ఇష్టముప్రకారము కనడా ప్రభుత్వమును సాగించుట లేదా యను విషయమునే ఎన్నికలయందు ముఖ్యముగ చర్చకు దెచ్చెదరని మెకంజీకింగుగారిని.

స్పెయినులో కుట్ర

వివరములు

ప్రొవిన్స్, జూలై 1:—తనమీద కుట్రబుట్టుటచే వెనుకముందు జూడక ఏకమొత్తముగ అరస్టుజేయవలెనని డిలివరాగారు తీర్మానముజేసిరి. డిలివరానేనానిని నేనలు విడనాడిన పని బాటవారు లనుచున్నారు. కేవలము పోలీసుపై డిలివరాగా రాధారపడియున్నారనుచున్నారు. పోలీసువారు విదక్షణలేకుండ అరస్టుజేయుచున్నారు. చెలనాలలన్నియు నిండిపోయినవి. స్పెయినులో విప్లవము రావచ్చుదనుచున్నారు. అసలసంగతులను ప్రకటించుటకు తేజస్వరికిల నము అభ్యంతరముగనున్నది. డిలివరానేనాని ప్రభుత్వము నీతి బాహ్యమైనదని చెప్పటకు ఎంతమాత్రము వెనుదీయుటలేదు. అగ్నిరానేనాని రోమనాన్సులో బండింగ జేయబడినవారు అరస్టులసంగతి విని అగ్రరాత్రి తెప్పించుకొని మోటారులో పరిహరణుండా మ్యాడ్రిడుకుపోయిరి.

ద్రోహుల నెట్టు అరస్టుజేసిరి

లండనుకు ఆల్ఫ్రెడ్ నోరాజుగారు వెళ్లినపిదప ప్రాంసులో ఆతరుండగ జంతులకు కుట్రబుట్టినని కనుగొంటిమని పోలీసు వారొప్పకొనిరిని లీమాట్టినపత్రిక దెలుపుచున్నది. ఈకుట్రదారును బట్టుకొనుటచే ఆల్ఫ్రెడ్ నోరాజు పరివారముతో 24 గం. 2. బలలో ప్యారిసుజేరుటకుముందు పీరిస్యత్నములు భగ్నమైనవి. కుట్రవారమునాడు కుట్రదారులలో నాయకులందరిని అరస్టుజేసియుండనిచో కుట్రదారుల ఏర్పాట్లు పూర్తిగ నెగడివే యునుచున్నది. ఇందులో ఒకడు 1923 లో సారోసా ప్రధానాధికారిని జంపినవాడే.

బ్రహ్మాండమగు ప్రయత్నములు

స్పెయిను రాజును జంతులకు 1 1/2 నెలనుండి విశ్వప్రయత్నములను జేయుచున్నాడనని అజ్ఞాపకమునెను. ఇందునిమిత్తము మోటారుజంపిని గొన్నాడు. మ్యాడ్రిడునుండి వచ్చురైలు ఆ సునోటుకు దోయి రాజును తులాకితో జంపసంకల్పించుకొని తులాకిని వెంటగొండువుటకుజేరికొనెను. ఇప్పుడొకవేళ గురితప్పినచో ఇంకొక పర్యాయము ప్యారిసుకువచ్చుచున్న తప్పక జంపసమకట్టునట. ఈ అపొకాతో ఇంకొక ముగ్గురు జేరియున్నారట కుట్రలో. వీరు తెప్పించుకొని పారిపోయిరి. వీరు స్పెయినురాజుజంటలండనుకు పోయియుండురేమో అయినప్పటికిని ఈసంగతిని ఆ

ఆఫీస్ సాగ్గుటకు మార్పు పోలీసువారికి కలువంజిరి. జాగ్రత్తగ నుండవలెనని జరిపిరి.

స్పెయినురాజు ప్యారిసుజేరుటకు రెండురోజులకు ముందు రహస్యపుపాలీసువారు చాలకాలము ప్యారిసులో అరాజకులున్న స్థలము లన్నిటిని వెదుకిరి. విశ్వప్రయత్నములను జేసిన పిమ్మట అయినను రెవోల్టర్లు పైవానుండి మేమానసు ప్రారంభించులో ప్యాస్కోర్లులను గొని వ్యాన్సు జేరిగని కనుగొనిరి. ప్రాంతైర్లులో వీరికి ప్యాస్కోర్లు లీయబడెను. వీరికొండు పోలీసువారు నగరమునంతట వెళ్లి ఈవరకు అపొకాసాగారిని బట్టుకొనిరి. ఆతరువాత వాన్సు బోంబెంచురా యను నాతరుగూడ బట్టుకొనిరి. మొండిగ వారిని పిదప వీరిని బట్టుకొనిరి. వీరిద్దరును రిచాల్యరును ధరించెను. ప్యారిసునుండి స్పెయినురాజు వెడలువరకు ఈకుట్ర సంగతిని ఏమియు ఆకలికి తెలియనీయలేదు.

రైలు పట్టాలనుండి తొలగి పోవుట

20 మంది చనిపోవుట

ప్రొవిన్స్, జూలై 3:—హ్యేవెనప్రొవిన్స్ ఎక్స్ప్రెస్ రైలు, పట్టాలనుండి తొలగిపోవుటచే 20 మంది చనిపోయిరి. 60 మందికి చెబ్బులు తగిలెను. తుపానుచే కొండ విరిగిపడుటచే ఈయంపుదము గల్గెననుచున్నారు.

చీకటి మరింతకష్టమును దెచ్చిపెట్టుట

పులిమీద పుట్టుచున్నట్లు, రైలు ప్రాంత, చిమ్మచీకటి గ్రమ్ముటచే సిగ్నల్లను జూడలేకపోయిను. తెల్లగ్రాపుపట్టములు నాశనమైననట. తుపానుచే ఇంజను పట్టాలనుండి క్రిందపెట్టుకొనినట్లు కూలెను. మొదటి అయిదుబండ్లు ఒకదానిమీద ఒకటి బడి ముక్కముక్కలై నవి.

చనిపోయినవారిని, క్షతగాత్రులను కాగడాలతో వెదకిరి. కాని అందఱును బయలుపడలేదు.

ప్రాంతంలో మరీ ఎక్కువ

ప్రొవిన్స్, జూలై 3:—పోయిన్రైలు పడిపోవుటచే 17 గురు చనిపోయినయు 97 గురు క్షతగాత్రులైరియు దెలియుచున్నది.

ఇందుకు అంగ, అమెరికను సంచారకులెందరో యున్నారు. అయిదేండ్లబట్టి ఇట్టిభోరమెన్నడును జరుగలేదట. టె. విల్లెకుగారు చనిపోయిరి.

వడిగా మరలుటచే రైలుపడిపోయెననుచున్నారు. దీనికి కారణము రైలుపోవుప్రదేశము క్రిందకు వర్షముచే కల్గి పోయెనట.

కిచనరు స్మారకచిహ్నము

రుగ్బీ, జూలై 3:—కిచనరు స్మారకచిహ్నముగ శిఖరము నొకదానిని నిర్మించి నిన్నటిరోజున బహిర్గతము జేసిరి.

యూరపును రక్షించు గొప్ప సైన్యమును తమారుజేసిరిని హాకెప్రభువు కిచనరు ప్రభుని కొనియోడెను. చాలదూరము శిఖరము కనిపించునట.

నాకా ప్రదర్శనము

తర్కి పొగయోడ సంపుట

(అంగ్రప్రతిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూలై 3:—లండనుకు 14 వేల టన్నుల బగువు గల పొగయోడను తురుష్క వర్తకములవర్తకమువారు గొంపోయిరి. గ్రీన్విచ్ తురుష్క వర్తకపులను నమోదాగా పరీక్షకు గొంపోయిరి. స్టాంబులు బజారులో విక్రయించు సరుకులన్నిటిని గొంపోయిరట. అనట పట్టులివాసులు, పొగాకు దొరకునట. తరువాత ఈపొగయోడ యూరపును కేసనట.

తర్కిలో జనానాపద్ధతి అంతరించుట

లండనులో తురుష్క విద్యాధికురాండ్రు కొందరు స్థలములను సేతానందముగ జూచుచున్నారు. వీరిలో చాలమంది భాషాపాండిత్యము గలవారున్నారు.

వీరు సుందరాంగులు. శిరోజములను పురుషక కత్తిరించుకొనిరి. తర్కిలో శిరోజములను కత్తిరించుకొంటిమనియు అంగ్రస్త్రీలవలెనే జీవించుచున్నారనుచు, మట్టులను త్రాగడమనియు, సృత్యునుపల్లవమనియు కొన్ని వేళల భర్తలు స్థగరేకుండగనే సంచారము జేయుచున్నారనుచు, జనానాలు, అంతిపురములు అంతరించినవనియు ప్రతిరాత్రియు సృత్యునుపల్లవమనియు, క్రొత్త 'చార్లెస్' కళను సేర్చుకొనుచున్నారనుచు ఆస్ట్రేలియాలో నోకరై దెలియజేసెనట.

బెర్లిన్ ప్రమాదము

13 గురు చనిపోవుట

బెర్లిన్ జూలై 6:— బెర్లిన్ నగర వాల్టర్ హ్యూబర్గ్ పక్కాంటుచే 13 గురు చనిపోయినారు. 66 మంది తల్లిదండ్రులు బెర్లిన్ నగరమునందు తప్పించుకు ఈ కష్టమునందు తలదాచుకొనుచుండిరి. అప్పుడు పిడుకచే భయకంపితమైరి. చనిపోయినవారు చాలమంది.

చుప్రభువు రాజీనామానీయరు

లండన్, జూలై 6:— లండన్ లో ట్రెజరీ ప్రభువు మానము లాండును. బర్మింగ్ హామ్ ప్రభువుతో భారత ప్రభువు పూర్తిగా చర్చించిరి. ట్రెజరీ ప్రభువు రాజీనామా పండుచున్నాడని వార్తాపత్రికలు ప్రకటించిన వదంతులు మని రూటరు రూఢిగఁబెలుపుచున్నాడు. ఆవదంతులన్ని రాధారముల నెలవైనసమీపము లండనునుండి ఇండియాకు పున్నట. అధికార మంతమైనగాని పెడలిపోయి యెప్పుడు.

వెయిస్సూలురాజుగారు

జేరూసలం, జూలై 6:— అమీరు అబ్దుల్ గాఫిర్ జా వెయిస్సూలురాజు అమృత జేరెను. వినికి ట్వెంటిలోనే జేరెను. వెయిస్సూలురాజు యూరపుఖండమునకుపోవుచు జేరూ జేరెను.

హుస్సేన్ గారి ఆస్తి

జేర్సీ, జూలై 6:— హుస్సేన్ సతికి మతిచాంచల్యము నిర్ధారణజేయుటచే ఆమెను ఆస్తికి ఇంకొకధర్మకర్తగ్గిగఁబెరి.

యిడ్ ప్రభువు సెలవుమీద ఇంగ్లాండు కేసుట
కెయిరో, జూలై 4:— లాయిడ్ ప్రభువు 9 వ తేదీని మీద ఇంగ్లాండు కేసుట.

సేవను అంటుకొని 20 బండ్లు తమలబడుట
పార్సిస్, జూలై 6:— శిజ్జా సమకలస్తేమనుదగ్గర గాటలు బయలుదేరెను. 20 సామానబండ్లు తగులబడినవి. 00 ఫ్యాంకులనవ్వము గల్గెనని అంచనాజేసిరి. ఎవరో ఈ పనిని జేసిరట డిజ్జునుండి లీన్ న్యాన్స్ మార్గము రైళ్లనాపుకేసిరి.

డాక్టరు వరదరాజులు

నాయుడుగారు

క్రొత్తపక్షపు ఏర్పాటు

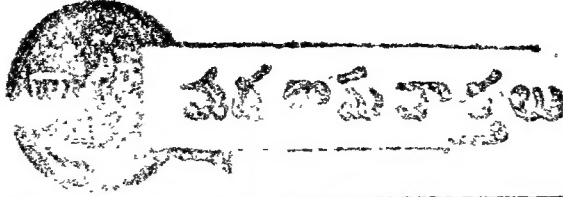
ఘర్షి జూలై 6-తెలంగాణి తాలూకాలోని నేలుపల్లి చాలకాలము కొట్టయింట్లోనుండి తిరిగి వరదరాజులు గారు వచ్చియున్నారు. తాము కాంగ్రెసుసంఘ స్వహావర్తననుండి రాజీ నిచ్చిన కారణములు తెలుప గా దేశములోని వివిధ కక్షలవారును ఒక స్టేటుమెంట్ పంపవలసినదని కోరుచు ప్రత్యేక కక్షను ఏర్పాటు గాచుచున్నారు. కాని దానికి జవాబునీయలేరని వారు వాదించుచు లనియు కాంగ్రెసు అనుజ్ఞ నే శిరసా సరియు తెలిపియున్నారు. అవిశవాదుకాంగ్రెసువారు ముగ్గ చేసిన ప్రార్థనను గూర్చి వారు చాల ఆలోచించి రాజీ నిచ్చిరనియు రాజీనామా నువసంపాదించుకొనుటకు ము కనుపడెదనియు నెలవిచ్చిరి. వారి రాజీనామాకు లేదు.

(ఒక విలేఖరి)

బ్రాన్సుబర్గ్ హత్య

కోన్స్టాన్, జూలై 6:— విచారణ చేయగా హత్య గావించు ఈ ముగ్గురు పోలీసులలో నుండి పొమ్మనిరట. వీనికి పై గ్రామ్యతో సంబంధము గలదు. కల్లులుగారిని భోజనము శ్రేయగావించిరి. (అ. ప్రె.)

గిన్నె ప్రమాదము మరి రెండు చావులు
కలకత్తా, జూలై 5:— డిట్ల కెమికలు వర్కులో 33వ అగ్నిప్రమాదములన మర రెండు మరణములు జైలుకుదు గలిగెను. ఒకరు ఖ్యాతి వహించిన నర్తకికాంతి గారు.

మద్రాసు, జూలై 6:— శ్రీ దివానుబహదరు నారాయణస్వామి బెట్టిగారిని అధికార ప్రేక్షకుని హోదాలో మద్రాసు రాజధాని జైల్లోన్నయు చూచుటకు తిరిగి నియమించిరి. (అ. ప్రె.)

సాహసకారులలో కాశీ పట్టుబట్టిన వర్తకుల దుకాణములందు నగలు నోట్లు రూ 10 వేలు నిన్నరాత్రి దొంగిలించబడెను. కేసుకయము పోలీసులకుమిషనరుగారునున్న పోలీసు వారు పోయి విచారణ చేసిరి.

రాకపోకలు.—ఆర్. ఎఫ్. మాకర్మనుగారు నేడుదయము విచ్చిరి. ఎ. ఎ. ఖానుగారు బెంగులూరునకు, మేజరు రసెలు గారు ఆర్. ఎఫ్. స్ట్రాడిగారు బెజవాడకు నిన్నరాత్రిపోయిరి గవర్నరుగారు 10 వ తేదీన విత్తురు.

పోలీసుజవానుల జులం:—చాకలిపేట రైల్వే గేటువద్ద ఆదివ రమరాత్రి పోలీసుజవానులు ముగ్గురు రైలుకొరకు గేటుమూసియుండిగా తీయమని కోరిరి. గేటుకాపలావాడు తీయకుండుటచే వానిని కొట్టిరట. వాడు ఆస్పత్రిలో పడి యున్నాడు. పోలీసుజవానులను సస్పెండుజేసియుంచిరి. (అ. ప్రె.)

ఉదకమండలము, జూలై 6:— గవర్నమెంటు ప్రధాన కార్యదర్శి యగు ఎ. బె. జి. కాంబెల్ గారు 11-వ తేదీ ఆదివారమునాడు ఉదకమండలము విడిచి మదరాసునకు వచ్చెదరు. వారి కార్యాలయ ముదకమండలమున 10-వ తేదీని మాయ బడును. 14-వ తేదీయందు మదరాసులో తెరవబడును. (అ. ప్రె.)

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము:— మదరాసు జిల్లా కాంగ్రెసువారియాజమాన్యమున కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల బల పరుచుటకై 7వ తేదీన పాఠశాలము 6 గంటలకు రాయపేట అమృత కోవెలవిధియందు బహిరంగసభ జరుగును. ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు, డా॥ వల్లభ్యకంఠస్వామిచెట్టి, సాఫీహమ్మదు మున్నగువారు పాల్గొనుదురు.

మదరాసు శాసనసభఎన్నికలు- పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా:—రైతు సోదరులసేవలు ప్రోత్సహింపరచుట చేతన, గడచిన మేనెల 30 తేదీన ఈ జిల్లాపక్షపాదన పెను గొండలో సమావేశమైన తెలగ మహాసభవారు ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించుటచేతను పశ్చిమగోదావరిజిల్లాకుగల మహమ్మదీయే తర్జానముల రెండిటిలో నొకదానికి నే నభ్యర్థిగమండవలసింది. పూర్వ } కల్ల-దిట్టిలబ్బాయి నాయుడు
5/7/26 }

చెన్ననగర ఆర్యవైశ్యసోదరులకు మోచ్యరిక నూట ఇబ్బంద్రు (102) గోత్రముల వైశ్యసోదరులారా, శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీదేవస్థాన ధర్మపరిపాలకులు పరిచారిక పని నిమిత్తము ఒక వైశ్యుడును నై ఉపనయనం (వడుగు) చేసు కొంటేగాని నాకరి యిచ్చమనిచెప్పి తే ఆవైశ్యుడు ఉపనయనం చేసుకొని ఉద్యోగంలో ప్రవేశించినాడు గాన ధర్మపరిపాలకులు వందలియులు. లోగా 11 సంవత్సరములు మించిన ప్రతి వైశ్యబాలుడు వడుగు చేసుకోవలసినదిగా సుమారు 3 సం॥రములక్రింద ప్రయోగించినను ధర్మకర్తలు ఈ సలీరము అయిన ఆపదతి ఎందుకు అమలులో వుంచరో తెలియకుండా వున్నది. తెల్లవారిజామున ఉపనయనం చాలామంది చెయుచున్నారు. ఇది కేల శాస్త్రవిరుద్ధము గాన శ్రేష్ఠులైన వైశ్యరత్నములను మీరలు దీనిని చూగా గమనింబకోరెదను. శ్రీవాసవాంబ వైశ్యమాజము వారేదే 9-7-26 శుక్ర వారం పాఠశాలము 5.30 కు శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ రామానుజులములో నిర్వాహముమై ఉపన్యాసము జరుపబడును ఈవిధా ఆయినా మంబుపనిచేయు నగలవర్తకులు తప్ప నయచేయుదురనే నమ్మకముతో సభ వైతేదీని నిర్ణయించడమైనది. వ్యవధి వున్నయెడల సమాజవ్యవహారికపథ మాదా జరుగును. కంటేటి రామబ్రహ్మయ్య, కారవకార్యదర్శి.

మోటారు ప్రమాదము:— నిన్న మధ్యాహ్నము రెనుబెనెలు కంపెనీవద్ద మోటారు ప్రమాదమువలన యిరువురు ఐరోపియను పిల్లలకు ఆపాయము కలిగెను. పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు మానుగారి కుమారులు 8,9 ఏండ్లవారు దాయితో సహాబడి నుండిచ్చుచుండగా రెనుబెనెలు కంపెనీ గేటువద్ద నొక మోటారుకారు తొందరగవచ్చి ముగ్గురిని కుమ్మకేసెను. రెంటునే రాయపేట ఆస్పత్రిలో వేరిరి. ఒక బాలునకు మెడ ఎముక విరిగెను. రెండవవానికి కుడికాలు ఎముక విరిగెను. తిరునగిళ్ళేటి పోలీసు వారు విచారణ చేయుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

వైశ్యశ్రీ పునర్వివాహము

ఏలూరువైశ్యుల అభినందన తీర్మానము

ఏలూరు, జూలై 6:— శ్రీమాతే నారాయణరావు జమీందారుగారి అభ్యక్షతక్రింద 6-వ తేదీన కన్యకాపరమేశ్వరి సత్తమందు సాయంత్ర మైముగంటలకు జరిగిన ఏలూరువైశ్య సంఘసమావేశమందు దినప్రకటింపబడిన తీర్మానము గావించబడెను.

“విశాఖపట్టణముందు జరిగిన 11-వ వైశ్యకాన్ఫరెన్సు ప్రకారముగ 4-వ తేదీన ఏలూరుందు జరిగిన వైశ్యశ్రీ పునర్వివాహముందు పాల్గొని నిర్విఘ్నముగ జరిపినవారలను మేము వ్యూహపూర్వకముగ అభినందించుచున్నాము. అచిరకాలము లో జరుగనున్న అట్టి వివాహములనుగూడ పాల్గొని సహాయమును జూపవలసినది వారల మేము ఆర్థించుచున్నాము.” (కె.టి.వారా)

జోసెఫ్ బాప్టిస్టాగారి ఎన్నికల ప్రచారము

యథోచిత సహకార శక్తి పూర్వచరిత్ర

లిబరలు పక్షవాదులకును తిలకు శిష్యులకును

విభేదము

“లిబరలు పక్షవాదులకు ఎముకలుగలవు

తిలకు శిష్యులకు వెన్నెముక కలదు”

బొంబాయి, జూలై 6:— లోకమాన్య తిలకు రాజకీయపక్ష విభానము ననుకరించిన వారిలో నొకరగు జోసెఫ్ బాప్టిస్టాగారు బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయము తరపున కాసన సభాభ్యర్థిగ నిలచి, యథోచిత సహకార శక్తియునకు నిర్వచనము గావించెను.

బాప్టిస్టాగారు యథోచిత సహకారపక్ష సభ్యుడుగ బొంబాయి కాసనసభకు అభ్యర్థిగ నిలచుచున్నారు. ఇంగ్లాండు నుండి తిలకు మహాశయుడు తిరిగి వచ్చినవచ, 1919 వ సంవత్సరమున సహకారము భారతీయులు జూపవలయునని నూతన సంస్కరణముల సందర్భమున సార్వభౌముడు గోర, నందులకు సమాధానముగ తిలకు మహాశయుడు పంపిన ప్రత్యుత్తరము తాను తయారు జేసెననియు ఆ ది తం తి వ్వారా సార్వభౌముని కం ప బ డె న ని యు ప ట్ట భ ద్రు ల కం పి న క్షి జ్ఞ ప్తియందు గలదు. ఆదినములలో తిలకుగారియథోచిత సహకారమునకు లిబరలువాదులు పట్టకారుతోనైన పట్టిమాదులకు అంగీరింపలేరె. తిలకుగారి యథోచిత సహకారము తమవృద్ధయ పూర్వకముగా ఆమోదన నొందెనని బరల వారులు మన విశ్వసంపగోరుచున్నారు. లిబరలువాదులకు తిలకుగారి అనురులకును భేదము గలదు లిబరలువాదుల కెముకలు గలవు. తిలకు అనుచరులకు వెన్నెముక గలదు.

కాంగ్రెసు ప్రజాస్వామిక పక్షము

అమృతసరము కాంగ్రెసు అసంతరము కాంగ్రెసు ప్రజాస్వామికపక్షమును తిలకుగారు పోషించిరి. లాభిములను బడయుట తిలకు కొరకును, సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును బడయుటకును, ద్వైగు వారతమునకు సహకారము జూపుటకుగాని లేక సక్రమజాప్రబోధ వ్యాంగపత్తిని ప్రతిపఱిండుటకు గాని కాంగ్రెసు ప్రజ్ఞాను ప్రత్యేక మిశ్రమము (కాంగ్రెసుడెను: ట్రిక్కుపార్టీ) వె రత్యోక్త్యోశనము పక్ష పు మా ని షే స్టో యం దు ప్ర రన్న యాతరుణము బడెను. రెండు విధానములలో నేది ప్రజల ఆవుట వారుదృష్టమే సఫలీకృతము గావించుటకు ననుకూలముగ నయమును గమనింపవలసి పక్ష మవలంకించును. ఆమానిషేష్టాను శో గీకరించుచున్నాను. 1919 వ సంవత్సరమున తిలకుగారి అనుకరించుచున్నాను అది దిచ్చిరి. సంపాదకుడు.

పొన్నూరు పోస్టు, గుంటూరుజిల్లా

అంతర్జాతీయ సహకార దినోత్సవములు

కలకత్తాలో రామానంద చటర్జిగారు ఆధ్యక్షత
వహించిరి.

కలకత్తా, జూలై 21-వంగదేశ సహకార నిర్మాణ సంఘమువారి యజమాన్యమున అంతర్జాతీయ దినోత్సవమును పంపుటకు నేడు కలకత్తా ఆల్బర్ట్ మందిరమున నొక బహిరంగ పథి జరిగెను. మాడన్ రివ్యూ సంపాదకులగు రామానందచటర్జిగారు ఆధ్యక్షత వహించిరి.

వంగదేశ సహకార నిర్మాణ సంఘాధ్యక్షుడు జి. యం. మిత్రగారు కార్యక్రమమును ప్రారంభించుచు మనమందఱమును ముఠమందును విజ్ఞానముందును రాజకీయములందును ఎంతిభేదించియున్న సహకారోద్యమముయొక్క ఉద్దేశములను నెరవేర్చుట కేకీర్తనాపాదమునని చెప్పిరి. దేశము యొక్క సాంఘిక ఆర్థికాభివృద్ధి యిక్కుమందు సహకారోద్యమము మీదనే ఎంతో నడుపవలసియున్నది.

సహకారోద్యమమే దేశకీ కలదియనియు సామాజ్య కాంక్షయు యుద్ధకాంక్షయు క్రమేణ తొలగిపోయి సహకారమే దినదినాభివృద్ధి జేంది మానవజాతికి తుదకు మోక్షమార్గ మగుననియు ఆధ్యక్షుడు చెప్పెను. బెంగాలునందు ఏ తరగతికి చెందినవైనను, 11081 సహకారసంఘములు కలవు. రిలక్షల 37 నెం 50 నుండి సభ్యులు కలరు. ఈయుద్ధమందు రిలక్షల 98 లక్షల రూపాయలు కలవు.

గవర్నరు సందేశము

బెంగాలు ఆర్జీయ గవర్నరు సర్ హ్యూ ఫ్రీజర్ సర్ గారు పంపిన సందేశము చదువబడెను:— సహకారోద్యమము పరియైన మార్గములలో నడుపబడి దాని ముఖ్యనిర్మాణములను పరిగా ననునందు దుంచినయెడల ఉద్యమవాన్మద్యైలన గలుగు చాభిమునకు మేరయుండిదు. (ఆ. ప్రె.)

పత్రికా ప్రచురణములు

బెంగాలు ప్రభుత్వ ప్రకటన

కలకత్తా, జూలై 21:—కాసు 25 వ తేదిరాత్రి హుస్సె యాసహిపమున జరిగినదానినిగూర్చి పత్రికలు ప్రకటించిన వానివిషయమై ఒక బెంగాల ప్రభుత్వ ప్రకటన యిట్లు చెప్పుచున్నది:—

పత్రికలలో ప్రకటింపబడిన విషయములు గోరంతాను భాండంటలుచేయుచు అసభ్యములు కుప్పతిల్లుగా నున్నవి. నిజ విషయములేమనగా— యాత్రికులు హుస్సె నుకు వచ్చుచుండగా బోల్టరేవువద్ద సహాన్యదీయు లడ్డిగించిరి. అంత యాత్రికులు నలుదిక్కులపరుగెత్తిరి. కొందరు దుర్మార్గులు ముగ్గుర్రులను బలవంతముగలాగిరి. కాని యాత్రికులే వారిని స్వల్పకాలములో రక్షించగలిగిరి. స్థానిక మహాన్యదీయల సహాయముచేత ఒక యుక్తాధ్వర్యుడు అరెస్టుచేయబడెను. పిల్లల నెత్తుకొనిపోయినట్లును బొమ్మిచేసినట్లును వానిమీద నేరములు మోపబడెను.

చాలమందికి గాయములు తగిలిన పాపాల్లాటలలో 244 పెన్సిక్రింద మేజిస్ట్రేట్ టాసంగిన యుక్తపురుషు ధిక్కరించుటచేత ఒక హిందువును అరెస్టుచేయబడెను. మిగిలిన మూడుబడియే యుండెను. కాని స్థానికాధికారులు కాంతిని నెల తొప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

హిందీ-పత్రిక-ప్రచరణము

కాతమా సత్యాగ్రహశ్రమము సీతానగరమున జరిగిన ఈప్రచరణమునకు దమప్రస్తుతముల బంధి ప్రచరణమున జయప్రదముగ జరుగుటకు దోడ్పడిన హిందీ పుస్తకరచయితలగు ఆంధ్రులకు ఇందుమూలకముగ వందనము లర్పింప బడుచున్నది.

పుస్తకములు ఆశ్రమమునందున్న దేశబంధు పుస్తకాల యమున కొసంగబడినవి.

సీనపాటి వేంకట సుబ్బారావు,
కార్యదర్శి.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

గాతక నకలు లేక ప్రశ్న ప్రాయశ్చయము తెలుపవలెను. భవిష్యత్తును సరించిన 5 ప్రశ్నలకు గృ 1.0.0 ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. ఒక సంవత్సర మాస, వార్తఫలముల ప్రాయశ్చయము 2-0-0 ని. పి. చార్జి ప్రత్యేకము.

అంజనేయస్వామి తోటిమాలయము, తిరుత్తణి,
2599 (చిత్తూరుజిల్లా)

కృష్ణా జిల్లా బోర్డు

బందరు తాలూకా బోర్డు

కృష్ణా జిల్లాలోని ఆరు తాలూకా బోర్డుల సీతగతులు క్లుప్తముగా చెప్పెదను. బందరు తాలూకా బోర్డులో బందరు దివి తాలూకాలు చేరియున్నవి. ఈబోర్డుకు ప్రజల ఎన్నికలు ఆగిపోయినవి. ముగ్గురే సభ్యులు కలరు. అందులో మండలి రామస్వామిగారు రనుకాపునభ్యుని పెంపరీ ప్రెసిడెంటుగా వారము దినముల క్రిందల మీర్జాపురం రాజాగారు నామినేషను చేసినారు. బందరు దివి తాలూకాల ఓల్డల్లో కొందరు కాపులు కలరు. వీరి వోట్లకు రాజాగారికి సంపాదించి ఇచ్చుటకు వీరు వాగ్దత్తుచేసి ప్రయత్నించుచున్నాడు. ఇంతకు పై ఎక్కువ అర్హత రామస్వామిగారికి లేదు. ఇంగ్లీషు కాగితములు గుమాస్తా చదివి అర్హము చేపవలసిందే. బందరు తాలూకాబోర్డుకు ఒకరు హాజరైన మిటింపు జరుగవచ్చును. దివి తాలూకాలో కొండపల్లి బుచ్చయ్యగారు రనుకాపునభ్యుని మీర్జాపురం రాజాగారు సంపాదించినారు. ఆయనకు మోటారుకార్డు కలవు. వాటి రై నెన్న మీర్జాపురం రాజాగారు నిరుడు ఆసి చేయించినారు. ఇప్పుడు బుచ్చయ్యగారికి నిడదవోలునుండి రోడ్డుమీద నడుపుకొనుటకై రై నెన్న ఇచ్చినారు మరియు బుచ్చయ్యగారి పినతల్లి కుమారునిపేర చినుమురైనివద్ద వంతెన మొదలగు కొన్ని కంట్రాక్టులు ఇచ్చినారు. బుచ్చయ్యగారు మీర్జాపురం రాజాగారి కుడి భుజమై దివి తాలూకాయంతయు వారి తో కలసి సంచారము చేసి వారికి ఓట్లనిచ్చుమని చెప్పుచున్నారు. మండలి రామస్వామిగారు ఆధ్యక్ష నియామకము బందరులోని కాపునాయకులగు కొన్నివర వెంకట్రామయ్యగారు మొదలగువారిని సంతృప్తికరమునో లేదో వారిని మీర్జాపురం రాజాగారిని కల భేదాభిప్రాయము కుదురునో లేదో, వారు రాజాగారిపక్షమున పని చేయుదురో లేదో, ఇంతవరకును స్థిరపడలేదు. కానసభ్యులెన్నికలవరకును తాలూకాబోర్డులు రాజాగారి నియమితులైన పెంపరీ ప్రెసిడెంటు చేతులలో నుండును.

కైకలూరు తాలూకా బోర్డు

ఈబోర్డుకు మీర్జాపురం రాజాగారి దయవలన అసలే ప్రజల ఎన్నికలు లేకుండ పోయినవి. పదిగ్రామములు కైకలూరు తాలూకానుండి ఏలూరు తాలూకాకు పోయినవి. అందులకు ప్రజలకు ఎన్నికలహక్కు చూపించేహక్కు పోయినది. ప్రజల ఎన్నికలహక్కులు ఒక్క ఏడాదివరకును నిలిచిపోవలెను. ఏడాది ఎందుకు? కానసభ్యులెన్నికలు నవంబరులో జరుగును. అంతవరకును నిలిచిన జాలను. ఎన్నికలహక్కులు ప్రజలకు పోగానే మిగిలినదేమి? మీర్జాపురం రాజాగారు వెంటనే ప్రవేశించి బోర్డునామినేషను వారిచేత ప్రకారము ఓట్ల నిష్పించువారిని సభ్యులుగా నామినేషన్ చేయవచ్చును. ఇది రాజాగారు చేయుచున్న చురుకైనదే. ఆ ప్రకారమే ఇంతవరకు ఒక్కరినే సభ్యులుగాను పెంపరీ ప్రెసిడెంటుగాను నామినేషనుచేసిరి. వీరెవరు? కాబ వెంకట్రామయ్యగారు. వీరు రాజాగారివల్ల సహాయముపొంది రాజాగారికి కుడిభుజమై రాజాగారికి ఓట్ల నిమిత్తము ప్రచారము చేయుచున్నారు. వీరికొక మోటారుకారుగూడ రాజాగారిచిప్పట్లు ప్రజలలో అలజడి కలిగినది. సత్యసంఘములు ఒకటి బయలుదేరి ఈ మధ్య కొంతగందగోళముచేసినది. రాజాగారిమీదను వెంకట్రామయ్యగారిమీదను దావాలు దాఖలైనవి. విచారణలో నున్నది. కాని రాజాగారికి కావలసినది కానసభకు ఓట్లు. అందొక వ్యాజ్యము నిలువలో నుంటే చాలు. రాజాగారు చేసిన నియామకము కార్యక్రమము అనువిషయము తరువాత లేదు. కైకలూరు తాలూకాబోర్డు ప్రజలచేతులలోనుండి రాజాగారి చేతులలోనికి వచ్చినది. గుడిపాటి వెంకటాచలపతిగారు రను బ్రాహ్మణు లొకరు ఈవరకు వైసుప్రెసిడెంటుగా నుండిరి. వీరినిగూడ తిరిగి నామినేషన్ చేస్తామని రాజాగారు గట్టిగా వాగ్దానముచేశారు. అందుచేతనే వీరుగూడ రాజాగారికి ఓట్లనిచ్చుని ప్రచారం చేస్తున్నారు. ఇంక చాలామంది కైకలూరు తాలూకా ప్రముఖులకు నామినేషన్ల వాగ్దానములు వివిధగా జరిగినవి. కాన ఇంతవరకును తక్కినవా రెవరును రాజాగారివలలో చిక్కలేదు.

రాజాగారి వాగ్దానములు

ఎన్నికల ప్రచారము మొదలుపెట్టు నప్పటినుంచి యూరూర రాజాగారు చేస్తూవుట్లుంటి వాగ్దానములకు లేక్కలేదు. ఈమధ్య నివితాలూకాలో ఎన్నో కొత్తబోర్డుచేయిస్తామని లేక్కలేదు.

మని లేక్కలేకుండా ఎంతెవలు కట్టిస్తామని నూర్గులు పెట్టిస్తామని నామినేషన్లు చేయిస్తామని ప్రయత్నములు చేస్తున్నారు. జిల్లాబోర్డునుండి వీరు వాగ్దత్తుచేసిన పనులన్నియు వీరు నిజముగా చేయుగలరా? లేక నాయకులు చేసి ఓట్లపంపుము గడుపుకొనుటకు ఇవి ఎత్తులా? ఒక్కొక్క తాలూకాలో ఒక్కొక్క గ్రామానికి ఇచ్చిన్ని వాగ్దానములు చేస్తున్నారే ఇవన్ని నెరవేర్చుటకు ఎన్ని లక్షలు కావలెనో? ఈవెట్టు అంత రాజాగారు ఎక్కడనుండి తెస్తానో? ఆ ప్రజలు ఆశించిను కోతరని కాబోలు వీరియూహ. నందిగామ తాలూకాకు కొన్ని లక్షలు పెట్టిరైలు రైల్వే ఒకటి కొన్ని లక్షలు ఖర్చుపెట్టి కీసరనదిమీద వంతెన కొన్ని లక్షలు ఖర్చుపెట్టి మునేటిమీద చైరనదిమీద వంతెన కొన్ని లక్షలు పెట్టి వంతెన వంతెన వాగ్దత్తు చేయబడినవి. వీటిని చేయుటకు జిల్లాబోర్డును అమ్మినేసిన సొమ్ము చాలదు. ఇంక నందిగామ తాలూకాలో ప్రతిగ్రామమునకు రోడ్డు, పాతకాల, ఇన్ఫ్రామనునవి. జిల్లాలో తొమ్మిదితాలూకాలు, పన్నెండు వందల గ్రామములు కలవు. లేక్కలేనవో ప్రజలు ఎరములు కోరుటకు, రాజాగారు ఇచ్చుటకు కొన్ని కోట్లరూపాయలు చాలవు. ఇంతకు రాజాగారు స్వంతసొమ్ములో నుండి ఏమైన ఇచ్చెదరా? జిల్లాబోర్డులో నుండి ఇచ్చియు ఇచ్చిచెయ్యర. జిల్లాబోర్డు సొమ్ము ఎవరిది? ప్రజలసొమ్ము. కాన సభ్యులెన్నికలలో వోట్లు ఇవ్వకపోయినను జిల్లాబోర్డులో పొమ్ము ఉన్నంతవరకు రాజాగారును మరి ఏ ప్రెసిడెంటు అయినను ప్రజలకోరకు ఖర్చు పెట్టలేవు. అది వారిది. ప్రతిసంవత్సరము ఆదాయవ్యయపటిక బోర్డులో పావును కావలెను. గవర్నమెంటులో ఖాసుపడవలెను. ఆ ప్రకారమే పనులుజరుగును. ఈవోట్లకు ఇచ్చుటకొరకై గ్రామగ్రామములలో ఈవాగ్దత్తుల చేలంపెట్టి వచ్చిపెట్టి ప్రజలు సరిగా ప్రవర్తించెదరుగాక. ప్రజలు చూడవలసిన విషయము లేమనగా—

(1) రాజాగారు సవగ్గులా?

(2) జమీందార్ల కిమసానము వచ్చి రైతులసానమునకు వీరు వచ్చుచున్నప్పుడు వీరికి ఓట్లనిచ్చుట రైతులకు తెలుమా? జమీందారి రయితో సమస్యలు, కానసభలో తప్పక తరుమగా ఎప్పునుగదా. అప్పుడు వీరు రయితల పక్షమున దృఢముగా నిలిచి మాట్లాడగలరా? ఓట్లెం నిచ్చెదరా?

(3) స్వరాజ్యపోరాటములో ఖర్చురై న భరించుటకు జంకెడు వీరు స్వయముగా అధికార్ణభయము వదిలి ప్రజాపక్షమున నిలిచి ప్రభుత్వమును ధిక్కరించెదరా?

(4) వీరికి నిరంకుశత్వము ఇచ్చమా? లేక ప్రజాపక్షము ప్రజాపాలనము ఇచ్చమా? వీరి రాజకీ గూర్భిప్రాయము తెల్లించి?

(5) ఇప్పుడు వోట్లకోరకు ప్రతిఇంటికి వచ్చుచున్నార గదా? ఎన్నికలైన తరువాత జమీందార్లయొట్టివీరి దగ్గరను ప్రజలకు లేమ సంకతులు చెప్పుకొనుటకు తేలికగా లభించగలదా?

ఈప్రశ్నలే ప్రజలలో విందుకొని రాజాగారికి కానసభకు ఓట్ల నిచ్చుటా లేదాయని నిర్ణయించుకొనవలెగాని జిల్లాబోర్డునుండి తమ కోరికలన్నియు నెరవేరని ప్రభుపడి అందుకోరకు కానసభకు వీరికి ఓట్లొచ్చునాదను.

(కృష్ణా జిల్లా నివాసి.)

కలింగ

గంజాం జిల్లాలోని అన్ని ప్రాంతములనుండియును— జిల్లామేజిస్ట్రేటు—స్థానికపాలకులను—అనేకులు, మీ “కలింగ” పత్రిక నిలిచిపోయినదా యని ప్రశ్నించుచున్నాను. మా “కలింగ” పత్రిక గత 4 వారములనుండి వెలువడ లేదు. నిజమే కాని పత్రిక నిలిచిపోలేదు. మామద్రావాంధ్రము పాతాత్తుగా విరిగిపోయినది. విరిగిపోయిన భాగములు మరమ్మత్తుకు పంపియున్నాము. అవి వచ్చుసరికింకను రెండువారములు పట్టును. సందేహము లేదు. ఈలో పల నే మారినముద్రణాయత్రిమును గూడ గొనుటకై ప్రయత్నించుచున్నాము. ఇవన్నియు సుగూడ ముగిసినవెంటనే యొకటిరెండువారములలో పత్రికను యధావిధిగా ప్రకటించుచున్నాను. స్థిరసంకల్పముతో, ద్వీగు జీక్యతోత్సాహముతో, ప్రపంచోద్యోగముతో ప్రజాప్రభోధమును సాగించి, రాబోవు ఎన్నికలలోను, మాజిల్లాను ప్రత్యేకముగా, పెనుభూతమై యునుగొనియున్న ఆంధ్రోత్సాహము స్యా విషయమునందును, పనిచేయుచున్న యీతగుణము నందే నాముద్రణాయత్రిము నిలిచిపోవుట నాదురదృష్టమేగాని నేరుగాదు. చందాదారు లివిషయమును గమనింపవలె యును.

రామానుజకుటీరము } న్యాయపతి నారాయణమూర్తి
బరంపురం (గంజాం) }
2-7-1928 } సంపాదకుడు.

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా-1-కి రూ 0-10-0; డబ్బా కి రూ
అమృతాంజనం డిపో, 7 తంబ

నూతనమైన తెలి!

నవీనశక్తి!

కొత్తకల్పనలు

చక్కని సులభతైలో మతాభిమానులకును సారస్వతాభిమానులకునుగూడ నింపైన కావ్యము.

— శ్రీ మతోద్ధారకుడు (బసవేశ్వరచరిత) —

వలయువాడు కృతి: ర్త: విద్యాకా జ్ఞానోగి సోమయాజి బి. ఏ. ఎల్. టి హైస్కూలు, ఆదోని, ఆదిగాని
మేనేజరు ఆంధ్రపత్రికా ఆఫీసునకుగాని వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను.

రెల 0-12-0. పెద్ద అర్థులకు మంచి కమిషను ఇయ్యబడును.

బ్రిటిష్ సర్వేట్ ఆఫ్ అమ్మోనియా ఫెడరేషన్ (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండుదేశములో స్థాపింపబడినది)

వశాత్తు:- షావాలెస్ అండ్ కంపెని, మదరాసు.

వ్యవసాయదారులకు

ఈ అత్యుత్తమమైన ఎరువును దయచేసి కొంచె ముసయోగించి చూడుడు.

ఈ ఎరువును వాడినవారికి అద్భుతముగా ఫంటలలో ఫలితము కనుపించియున్నది.

ఆచారవ్యవహారములకు విరుద్ధమైన యెట్టి పదార్థము గాని యిందు చేరియుండలేదు.

వరిపంటలు, చెఱుకు, ధాన్యము వగైరా అన్ని పంటలకు దీనిని వుపయోగింపవచ్చును.

ఇతర వివరములకు సమీక్షమున వ్యవసాయశాఖాధికారులకు (Agricultural Demon-
strator) గాని, క్రింద కనుపరిచిన ఇండో-అగ్రి లిమిటెడ్ డిపోలలో మా ప్రతినిధులకు
గాని వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

డిపో

విలాసము

ప్రతినిధి

తెనాలి

ఆర్. బి. పోర్టర్.

శి. హెచ్. వి. పి. సుబ్రహ్మణ్యం.

నెల్లూరు

శి. లక్ష్మీనరసింహం.

శి. పట్టాభిరామయ్య.

కడప

126, బడర్ ఖాన్ మసీదువీధి

యం. సర్వజ్ఞ రావు.

హన్మేట్లు

హన్మేట్లు కో-ఆపరేటివ్ ప్రైవేటు యూనియన్, లిమిటెడ్

డి. వీరాసామి నాయుడు.

సామల్కోట

రెం 36, గోలిగారి వీధి

.....

అనకాపల్లి

.....

.....

ఇండో-అగ్రి లిమిటెడ్ (Indo-Agri Ltd) డిపోలలో రొక్క అమ్మకపు ధర 80 పానుల
బస్తా 1-కి రూ 8-8-0.

SULPHATE OF AMMONIA

ఎవరు దేశభక్తులు?

స్వదేశవృత్తులను పరదేశీయుల పోటీనుండి రక్షించువారే.

మద్రాసు వెన్నిల్ ప్యాక్టరీ

తపాలావెట్టె ర౯, మదరాసు.

1964